

Universitat de les Illes Balears

Vicerektorat de Projecció Universitària

Servei Lingüístic

**Per als correctors
del Servei Lingüístic**

Palma, 2011

Sumari

Obres de consulta.....	1
1. De consulta indispensable.....	1
2. Altres obres.....	1
Correcció del text.....	2
0. Tractament general del text.....	2
1. Correcció mecanogràfica general.....	3
2. Tipografia.....	4
2.1. El que cal consultar.....	4
2.2. Combinacions de tecles o menús desplegable.....	4
2.3. Normes.....	5
2.3.1. Signes d'interrogació i admiració.....	5
2.3.2. Subíndexs i superíndexs.....	5
2.3.3. Sobre el punt i la coma.....	5
2.3.4. Sobre els punts suspensius.....	9
2.3.5. Sobre el guió llarg, el curt i el mitjà.....	10
2.3.6. Sobre la barra inclinada.....	12
2.3.7. Sobre espais i col·locació.....	12
2.3.8. Sobre les cometes.....	15
2.3.9. Sobre les abreviacions.....	17
2.3.10. Sobre les majúscules i les minúscules.....	20
2.3.11. Sobre la rodona i la cursiva.....	27
2.3.12. Sobre els parèntesis i els claudàtors.....	30
2.3.13. Sobre els angles.....	31
3. Ortografia.....	32
3.1. Transcripcions.....	32
3.2. Accent.....	32
3.3. Article.....	32
3.4. Preposició de.....	34
3.5. Apòstrof.....	35
3.6. El grup -tll-.....	36
3.7. Topònims.....	36
4. Morfologia i sintaxi.....	37
4.1. Gènere i nombre.....	37

4.2. El verb.....	39
4.3. Determinants.....	45
4.4. Adjectius.....	47
4.5. Pronom.....	47
4.6. Preposició.....	49
4.7. Negació.....	52
4.8. Connectors textuais.....	52
5. Lèxic.....	53
6. Tractament personal.....	54
7. Traducció.....	56
8. Tractament de la bibliografia.....	58
8.1. Les referències bibliogràfiques.....	58
a) Autors.....	58
b) Títols.....	59
c) Volums.....	60
d) Número d'edició.....	60
e) Lloc d'edició, editorial, any, pàgina i col·lecció del llibre.....	61
8.2. Les citacions bibliogràfiques.....	62
9. El sumari i l'índex.....	63
Apèndix.....	64
Estudis i títols.....	64
Estudis oficials de grau i estudis oficials de postgrau.....	64
Títols propis de postgrau de la UIB.....	65
Bibliografia.....	66

Obres de consulta

1. De consulta indispensable

[Gran diccionari de la llengua catalana](#) (GDLC)

[Diccionari de la llengua catalana](#) (DIEC)

[Gran enciclopèdia catalana](#) (GEC)

Gran Larousse català (GLC)

[Neoloteca](#)

[Cercaterm](#)

Denominacions i grafies (doc. intern, Servei Lingüístic, àrea de correcció)

Diccionari (doc. intern, Servei Lingüístic, àrea de correcció)

2. Altres obres

Altres diccionaris, diccionaris bilingües i vocabularis, manuals especialitzats, gramàtiques i verbs conjugats. (Ens podeu demanar orientació.)

Quant a lèxic, es recomana de demanar al Gabinet de Terminologia del Servei Lingüístic de la UIB el que no s'hagi pogut trobar a les obres anteriors.

Correcció del text

0. Tractament general del text

Cal tenir el text en paper davant, talment, sense haver-hi fet cap modificació.

Convé corregir el document directament a l'ordinador, i de manera que en vegem els codis, per poder controlar els espais.

El text s'ha de passar pel verificador ortogràfic, si el programa ho permet.

Una vegada corregit el text, s'ha de tornar a treure en paper per repassar-lo.

1. Correcció mecanogràfica general

- a) No hi ha d'haver espai abans de punt, coma, dos punts, punt i coma; no hi ha d'haver espai després d'apòstrof; no hi ha d'haver coma davant guió o parèntesi; s'ha d'evitar espai després d'obrir parèntesi o cometes, abans de tancar-los; en els incisos, els guions han de «tocar» el primer i l'últim mot que enclouen, però s'ha de deixar espai abans del primer guió i després del segon...
- b) S'ha de vigilar que l'autor no hagi picat l'accent en lloc de l'apòstrof.
- c) Cal anar alerta a seleccionar el text *just* que hagi d'anar en un altre tipus de lletra, cos, etc., és a dir, cal vigilar de no seleccionar també els signes de puntuació i altres elements i espais adjacents.
- d) S'han de llevar els espais que sobrin entre paraules una vegada corregit el text.

2. Tipografia

2.1. El que cal consultar

«Els signes de puntuació i altres signes gràfics» (I i II)
Denominacions i grafies (doc. intern, Servei Lingüístic, àrea de correcció)

Diccionari d'abreviacions

Majúscules i minúscules

Ortotipografia

Tractat de puntuació (inclòs a l'*Ortotipografia*)

2.2. Combinacions de tecles o menús desplegable

Amb el tractament de textos Writer del paquet integrat OpenOffice:

- menú Insereix ⇒ Caràcter especial

Amb el tractament de textos Microsoft Word del paquet integrat Microsoft Office:

- menú Inserir ⇒ Símbol

Cal recórrer-hi per picar:

- a) Les cometes, que en principi han de ser baixes (« »). Si dins una citació cal posar-n'hi més, l'ordre ha de ser: baixes (« »), altes (“ ”), simples (‘ ’).
- b) El guió llarg (—) dels incisos, enumeracions, etc.; el guió mitjà (–) del signe menys i dels graus negatius.
- c) Els punts suspensius (...).
- d) Els claudàtors ([]).
- e) El símbol de multiplicar (×).
- f) El símbol que indica els graus (°).
- g) Lletres en altres alfabetos i altres menes de símbols.

2.3. Normes

2.3.1. Signes d'interrogació i admiració

Per regla general, només a final de frase.

Si n'hi ha d'haver un de cada tipus, primer escriurem el d'interrogació.

Ex.: —Jonatan! Em deixes quan el meu cor tremola?! No pots quedar a parlar una estona amb mi...? Fill, som més dolç que abans, t'ho asseguro.

No se n'han d'escriure dos o més d'iguals de seguits per intensificar la idea d'interrogació o admiració.

2.3.2. Subíndexs i superíndexs

S'han de col·locar correctament amb combinacions de tecles o instruccions dels menús desplegable.

2.3.3. Sobre el punt i la coma

- a) En les enumeracions amb xifres aràbigues o romanes seguides de punt, no hi ha d'haver guió després del punt.

Ex.: Article 29. Corresponen al Rector... (*i no*: Article 29.- / Article 29.—)

- b) En les enumeracions amb lletres de l'alfabet en minúscula, aquestes lletres han d'anar seguides de parèntesi de tancar, no de punt.

- c) Si en el text fem referència al que hàgim enumerat com hem indicat a a) i b), el punt de després de la (darrera) xifra aràbiga desapareix, però el parèntesi de darrera la lletra, no.

Ex.: L'article 40.3 dels Estatuts...
L'article 59.1.a) de la Llei...

Observem que no hi ha espais entre els números i els punts ni entre aquests i les lletres.

- d) En un títol general, en el d'un apartat: no hi posam punt final.

Ex.: Primer. Objecte del conveni
2. Classificació tipològica de les abreviacions
a) Obtenció de l'espectre
21.1. Oració gramatical. Subjecte i predicat

- e) Separació entre hores i minuts: un punt a baix. Per indicar l'hora en punt no posam punt i dos zeros. Si s'indiquen dues o més hores, la paraula «hores» o el símbol corresponent (h) només els posam al final.

Ex.: A les 15.30 hores del dia 20 de desembre
La jornada laboral és: el dilluns, de les 17 a les 19 hores, i el dimecres, de les 18 a les 19 hores

- f) Separació entre enters i decimals: coma (ni punt ni apòstrof).

Ex.: Feia 15,75 m d'amplada

Cal dir que a la UIB fem una excepció amb la coma (hi posam punt) a l'adreça del campus: cra. de Valldemossa, km 7.5, 07122 Palma.

Si en un text científic l'autor ha seguit el criteri angloamericà de posar punt en aquests casos, hem de saber com ho veu ell abans de canviar res.

- g) Peus de fotografia: sense punt final.
h) Títols de gràfics, taules i figures: sense punt final, però aquest pot aparèixer si el títol consta de dues o més frases separades amb punts.

Ex.:

VI.2.2. Percentatge d'homes i dones per trams d'edat

	Total	Dones	Homes
18-35 anys	41,8	52,2	47,8
36-50 anys	28,1	58,3	41,7
Més de 50 anys	29,3	57,4	42,6

Però:

VI.2.9. En cas d'estar separat o divorciat, teniu fills de la vostra exparella? Percentatges relatius.

	Dones	Homes
Sí	76,9	77,4
No	23,0	25,0

- i) Darrere l'abreviació «etc.» i darrere els punts suspensius no s'ha d'ometre la coma, ni el punt i coma o dos punts, si n'hi va. Va coma sempre després dels tres punts d'una successió matemàtica si el text continua.

Ex.: Una vegada presentats els documents, la sol·licitud, etc., on hi ha d'haver el segell de l'oficina...

Una vegada presentats els documents, la sol·licitud..., on hi ha d'haver el segell de l'oficina...

Esborra els significats de *nom 1*, *nom 2*,..., simultàniament

- j) De tota la casuística que comporta l'ús de les cometes respecte a la puntuació i que tothom pot estudiar a les obres esmentades, cal tenir ben presents els casos en què el punt queda dins o fora de les cometes.

Ex.: Ell sempre ho deia: «Fia't de tothom i no et fiïs de ningú.»

Ell sí que «ja ho farem...; demà serà un altre dia...».

- k) Davant punts suspensius no hi va coma.

Ex.: Als Reis Mags, a Santa Claus, o al tió...

Aquesta norma queda en suspens en matemàtiques quan s'indica una seqüència:

Ex.: F_n (per a $n = 1, 2, 3, \dots$)

A_n (per a $n = 1, 2, 3, \dots, p$)

- l) Dins el text posarem entre parèntesis el nom del país al qual pertany la ciutat, la institució, de què parlem (i no entre comes, guions...).

Ex.: Observatori de Las Campanas (Xile)

- m) Dins el text, hem de posar coma abans i després de la sigla «SA» (societat anònima).

Ex.: Aquesta i SEAR, SA, convocaran una reunió

- n) Els números que indiquen ordre no duen punts entremig (en determinats casos es poden substituir per espais en blanc).

Ex.: l'any 1995, el Reial decret 1929/1993, el DNI 45339887Z, la pàgina 2334

En posam quan expressen nombre, quantitat, a partir de quatre xifres.

Ex.: Ha cobrat 4.500 euros, 5.630.000 pessetes, hi ha 4.550.000 habitants

Si en un text científic l'autor ha seguit el criteri de deixar espais en aquest darrer cas, l'hi respectarem.

- o) Si fem un parèntesi després d'un punt i seguit, el punt de la frase de dins el parèntesi es posa dins el parèntesi.

Ex.: A la delegació de la Universitat de Barcelona s'impartien els cursos comuns de la carrera de Filosofia i Lletres. (Aquest serà l'embrió de la futura UIB, creada el 1978.)

- p) Cal controlar els punts finals dels paràgrafs i de les enumeracions del text.

- q) Les sigles s'escriuen sense punts.

Ex.: la UIB, la UAB, l'IEC

- r) Si la datació consta només de lloc + any, posarem coma entre ambdues dades.

Ex.: Viena, 1989
Palma, 1995

- s) Els claudàtors amb els punts suspensius a dins que utilitzam per indicar que ometem un tros de text, no substitueixen la puntuació que hi hagués darrere el tall al text de partida.

Ex.: Deia coses com ara: «El meu pare estava ansiós per conèixer-los [...]. La mare era el centre natural i indispensable. El germà tenia un profund sentit de la poesia [...], encara que l'humor i la subtileza era el que li agradava més.»

- t) En una citació entre cometes no hi va el punt de la frase citada si després ve una citació bibliogràfica o indicació entre parèntesis.

Ex.: «Però vet aquí que, d'uns anys ençà, tot el que es refereix al llenguatge esdevé, sobretot per a nosaltres els catalans, fonamental» (Oriol, Oriol 1995, 8).
«El qui per imprudència greu provoqui un delictes d'estralls serà castigat amb la pena de presó d'un a quatre anys» (art. 347).

- u) És imprescindible indicar bé, amb les comes oportunes, les disposicions legals.

Ex. d'ús preferent: Reial decret 898/1985, de 30 d'abril, sobre règim del professorat universitari

Ex.: Reial decret de 30 d'abril de 1985 sobre règim del professorat universitari (*i no*: Reial decret de 30 d'abril de 1985, sobre règim del professorat universitari)

- v) Les fórmules de salutació finals dels escrits les escrivim amb punt final si hi ha verb, si no, amb coma.

Ex.: Agraesc la vostra col·laboració i us salud cordialment.
Rebeu una salutació.
Atentament,
Una salutació,

2.3.4. Sobre els punts suspensius

- a) No s'han de posar punts suspensius després de l'abreviació «etc.» —com tampoc no s'han d'escriure dos o més «etc.».

Ex.: sala d'actes, biblioteca, laboratoris per fer-hi pràctiques de cuina, recepció, restauració, etc.

- b) En les citacions, els trossos omesos s'han d'indicar amb tres punts suspensius entre claudàtors.

Ex.: A l'apartat j) hem escrit: «De tota la casuística [...] cal tenir ben presents els casos».

- c) Les citacions no han de començar ni acabar amb punts suspensius, llevat que els punts siguin del text en qüestió, com tampoc no cal que comencin ni acabin amb punts suspensius entre claudàtors.

Ex.: A l'apartat j) hem escrit: «cal tenir ben presents els casos» —*I no*: A l'apartat j) hem escrit: «...cal tenir ben presents els casos...», *i tampoc*: A l'apartat j) hem escrit: «[...] cal tenir ben presents els casos [...]»

Ara bé: n'hi posarem si hi ha la necessitat de suggerir continuïtat:

Ex.: No havia vist, sentit o llegit res tan genial com això des d'allò de «La parte contratante de la primera parte...»
De manera que, amb la LOU aprovada, el primer paràgraf del conveni quedaria de la manera següent: «[...] segons el que estableixen la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, i el Decret 32/1999, de 26 de març, pel qual s'aproven els Estatuts de l'esmentada universitat.»

- d) Entre els punts suspensius posats al començament de la frase i aquesta no hi va espai.

Ex.: ...I després es féu la llum

- e) Els claudàtors amb els punts suspensius a dins no han d'anar en cursiva en cas que la citació en qüestió hi vagi per algun motiu.

Ex.: A la pàgina 69 del llibre diu: «*Having just escaped the yoke of the czars [...], Russians found the Roaring Twenties to be an excellent decade*».

2.3.5. Sobre el guió llarg, el curt i el mitjà

- a) Per indicar períodes que inclouen anys i per donar la data abreujada utilitzam el guió curt.

Ex.: Any acadèmic 1994-95, curs 2014-15
Cèlia Viñas (1915-1954)
Data d'emissió final: 25-XI-2011

En usos informàtics se'n prescindeix si se segueix el criteri de datació anymesdia. Vegeu també 2.3.9.c).

Ex.: 20110720

- b) Per a imports indicats a part, després del numeral s'utilitza coma seguida de guió llarg o mitjà, però la coma i el guió no s'han d'utilitzar si esmentam la quantitat dins el discurs.

Ex.: Sou base 2.613,—
Complement 962,—
Total 3.575,—
En total puja a 3.575 euros (*i no*: puja a 3.575,— euros)

- c) No posarem guió (llarg o mitjà) per tancar un incís si després ve un punt (i seguit o a part; valen com a punts el signe d'interrogació i el d'admiració i els punts suspensius) (aquesta norma no val per als incisos en els diàlegs).

Ex.: I atès que no hi ha més assumptes per tractar, es tanca la sessió —com diuen les actes. (*Però*: I atès que no hi ha més assumptes per tractar —com diuen les actes—, es tanca la sessió.)
Per tant, la realitat és allà fora, aquí dins, o allò que els instruments de mesura (sentits) diuen que és —trieu! En un intent per dir-nos...
Quan la sort d'un home està de part seva, cal arriscar-se —no esperar ociosament fins que l'estrella canviï... A més, la sort...

- d) Cal posar guió (llarg o mitjà) després d'un incís si després vénen dos punts o punt i coma, no cal posar-n'hi si després vénen dos punts i a part o es tanca un parèntesi.

Ex.: A la primera pàgina de l'escrit diu —llegesc literalment—: «(citació seguida)»

Però:

A la primera pàgina de l'escrit diu —llegesc literalment:
«(citació a part)»

Aquestes illes (és a dir, les Illes, les Illes Balears —si parlem de la comunitat autònoma)...

Nota: Els guions són inadequats per indicar un incís si a la frase de fora de l'incís hem de fer referència al que hi hem dit a dins.

Fem: Els elements s'enfortiren amb una nova modalitat, els projectes d'innovació pedagògica (PIP), centrada en el desenvolupament de les competències. A partir dels PIP... (i no: Els elements s'enfortiren amb una nova modalitat —els projectes d'innovació pedagògica (PIP)—, centrada en el desenvolupament de les competències. A partir dels PIP...)

- e) Utilitzam el guió llarg o el mitjà per marcar els diàlegs (sense espai respecte al primer mot) i en les enumeracions (si no hi ha numerals o lletres: i en aquest cas es deixa un espai entre el guió i el primer mot).

Ex. (diàleg):

—El temps corre. Encara he de comprovar moltes coses... Pare, tornaré d'aquí a una estona.

—Jonatan! Em deixes quan el meu cor tremola?! No pots quedar a parlar una estona amb mi...? Fill, som més dolç que abans, t'ho asseguro.

Ex. (enumeració):

Categories:

- Realisme
- Instrumentalisme
- Relativisme

Però si corregim un text llarg (llibre, article, tema) en què les llistes s'han marcat amb els formats predeterminats del tractament de textos i hi ha pics negres, guions curts, minúscules amb punt, etc., ho deixarem talment.

- f) S'utilitza el guió curt per indicar els prefixos, infixos i sufixos.

Ex.: Tots els derivats en *-isme*...

g) A les taules, per indicar les caselles que queden buides utilitzam el guió llarg o el mitjà.

h) Si numeram les pàgines d'un document i posam el numeral centrat a baix, aquest ha d'anar precedit i seguit de guió llarg o mitjà —es deixa un espai entre guió i número a cada banda de número.

Ex.: — 53 —

i) Utilitzam el guió mitjà per fer el signe menys i per indicar els graus negatius (unit directament al numeral que precedeix).

Ex.: $5 - 1 = 4$
Estàvem a -5 °C

2.3.6. Sobre la barra inclinada

a) Per marcar possibilitats diverses farem servir la barra inclinada, no el parèntesi.

Ex.: concepte/s, alumne/a

Cal dir que dins el text en general cal recórrer a solucions altres que la barra per marcar les diverses possibilitats de gènere o nombre. Aquest sistema és propi d'impresos, o vàlid per a fórmules inicials de salutació o peus d'escrips, si no se'n coneix el destinatari.

b) Cal deixar un espai abans i després de la barra, com també del guió, si els elements que se separen són composts.

Ex.: Benvolgut company / Benvolguda companya,
Vigència: novembre de 2001 - abril de 2002

c) També ens servirem de la barra amb un espai a banda i banda per separar els versos d'un poema si es donen a text seguit.

Ex.: El poema fa: «Ni / bri / bo: / mi- / cro- / bi»

2.3.7. Sobre espais i col·locació

a) Els símbols que indiquen percentatges (% , ‰) els escriurem sense espai respecte al numeral anterior.

Ex.: Un 15,30%...

Nota: Aquests símbols que van sense espai respecte al numeral anterior s'han de repetir tantes vegades com calgui. També el símbol °C.

Ex.: Entre el 15% i el 20% dels enquestats...
Entre -5 °C i -3 °C

En les referències bibliogràfiques a manuscrits, les abreviatures r. (recto, anvers) i v. (verso, revers), s'escriuen sense espai respecte al numeral que indica el full.

Ex.: f. 88v., f. 351r.

b) Maneres de donar el telèfon fix, el mòbil i el telefax:

Ex.: Tel.: 971 17 30 08 / 09
971 17 35 85 / 29 40
+34 - 971 17 30 24
666 432 523
Fax: 971 17 34 73
+34 - 971 17 34 73

c) Manera d'escriure una adreça:

Ex.: Sr. XXX XXX
C/ del Sol, 29 A, 3r 3a
07001 Palma *També:* E-07001 Palma (Illes Balears)

Nota: L'espai en blanc de darrere el codi postal equival a un punt, i per això la inicial de l'article dels topònims ha d'anar en majúscula.

d) Crides (numerals o asteriscs) que remetent a notes a peu de pàgina: no les posarem entre parèntesis, sinó volades darrere el (darrer) signe de puntuació (coma, punt, punt i coma, guió...), sense espai.

Ex.: En el curs de l'obra,¹ l'autor...
«llur parer»:¹⁷
A més —a part l'estructura «prep. + on»—,¹² cal tenir en compte...

Ja a peu de pàgina, els numerals, si no van volats, han d'anar seguits de punt (no punt i guió); si van volats i en el cas de l'asterisc, hi ha d'haver un espai abans del text.

Nota: Si corregim un text en què sistemàticament s'hagin posat les crides entre parèntesis, hem de vetllar perquè en aquest cas quedin sempre abans del signe de puntuació.

Ex.: En el curs de l'obra (1), l'autor...
«llur parer» (17):
A més —a part l'estructura «prep. + on» (12)—, cal tenir en compte...

- e) Deixam espai entre les inicials dels noms propis.

Ex.: J. V. Foix, J. L. Casti

- f) Les quantitats que calgui expressar amb números i amb lletres les indicarem en aquest ordre: números i lletres. Les lletres han d'anar dins parèntesi. Si es tracta de números rodons, la paraula amb què ho indicam (euros, dòlars...) es posa una sola vegada, després del parèntesi.

Ex.: La suma de 10.000 (deu mil) euros serà abonada a la UIB...

Si hi ha decimals, farem:

Ex.: La suma de 947,89 euros (nou-cents quaranta-set euros amb vuitanta-nou cèntims) serà abonada a la UIB...

- g) En les relacions bibliogràfiques sagnam (entram) les línies a partir de la segona línia, com s'exemplifica a 8.1.a).
- h) Segons el Llibre d'Imatge de la institució (UIB), en la documentació administrativa (cartes, oficis, saludes, etc.) la primera línia dels paràgrafs no va entrada i els paràgrafs van separats a doble espai, criteri que respectarem però que no és vàlid per als llibres.

En qualsevol altra casta de text, els sagnats que corresponguin s'han de fer amb el menú de format de paràgraf o amb el regle de la barra d'eines, i *no* amb tabuladors.

- i) Espais a banda i banda dels símbols matemàtics.

Ex.: $2 + 2 = 4$
 $45 < 50$

- j) Els símbols matemàtics (els tres punts, volats, i espai a banda i banda), s'han de repetir en aquest cas:

Ex.: $a = \dots = b$

$$a + \dots + b$$
$$a < \dots < b$$

- k) Els punts van volats (espai a banda i banda) si no hi ha comes.

Ex.: $q = q_1 \dots q_5$
 $a = \dots = b$

I no van volats (sense espais) si hi ha comes.

Ex.: $n = 1, 2, 3, \dots, p$

- l) Si una expressió matemàtica no cap en una línia, el símbol corresponent (=, +, <, etc.) només es posa a la línia de baix (*no* es repeteix a dalt i a baix).

Ex.: $n (\deg x(t) + \deg y(t) + \deg z(t))$
 $= \deg x(t)^n + \deg y(t)^n + \deg z(t)^n$
 $3(\deg x(t) + \deg y(t) + \deg z(t) - 1)$

2.3.8. Sobre les cometes

En principi han de ser baixes (« »). Si dins una citació cal posar-n'hi més, l'ordre ha de ser: baixes o llatines (« »), altes o angleses (“ ”), simples o senzilles (‘ ’).

A més del que n'hem vist a 2.3.3.j) i 2.3.4 i del que en direm a 2.3.10, cal tenir en compte:

- a) Si en una citació hi ha diferents paràgrafs, el primer es precedeix de les cometes d'obrir, i els altres, de les de tancar: també posam cometes de tancar, és clar, a l'acabament del darrer paràgraf.

Ex.: «XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.
 »XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.
 »XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX.»

- b) Les cometes simples s'utilitzen en gramàtica per indicar significat —observem que no hi ha coma entre terme i significat.

Ex.: L'adverbi *sic* 'així' indica...
La descripció chomskiana de la frase *The dog will eat the food* ('El gos es menjarà el menjar')...
El quantitatiu *poc*, invariable com a adverbi, que significa 'en petita quantitat'...

- c) Amb les cometes simples englobam la traducció, que posam dins un parèntesi, d'un títol originari.

Ex.: Les seves obres principals són *Meghaduta* ('El núvol missatger')...
Farà una conferència amb el títol «Towards a Neurobiology of Conscience» ('Cap a una neurobiologia de la consciència')

- d) Si en un títol d'un curs, conferència o article, o citació en un titular d'una entrevista del que ha dit l'entrevistat, entre cometes, hi apareix un títol que hauria d'anar en cursiva, aquest el posam entre cometes altes.

Ex.: curs/conferència/article sobre «El "Llibre del gentil e dels tres savis" de Ramon Llull»

El títol que hauria d'anar en cursiva, el posarem entre cometes baixes si forma part d'un títol de llibre, i en cursiva com tot el títol.

Ex.: Has llegit el llibre Una lectura de «Mirall trencat» de Mercè Rodoreda, de Carme Arnau?

Nota: El títol anirà entre cometes i en rodona en un titular de revista o diari escrit en rodona.

Ex.: Noves edicions de «Mirall trencat»
Cinquanta anys de «Serra d'Or»

- e) En una taula, relació, etc., no utilitzarem les cometes de cap tipus per indicar repetició, sinó que repetirem el que calgui o, en determinats casos (referències bibliogràfiques —vegeu 8.1.a—, enumeracions), farem servir el guió llarg.

Ex.:

S	en lloc	S ₈	—I no:	S	en lloc de	S ₈
	de					
P	en lloc	P ₄		P	”	P ₄
	de					
NO ₂	en lloc	N ₂ O ₄		NO ₂	”	N ₂ O ₄
	de					

- f) Dins el text, quan fem referència al títol d'una part d'una obra o d'una publicació periòdica (aquestes, en cursiva), l'escriuim entre cometes —vegeu 2.3.10.g).

Ex.: El capítol 23 de la *Gramàtica* es titula «Cicle numeral»
«Podem traduir textos al català sense traductors?» és un article de la revista *Llengua i Ús*

Ara bé: la part genèrica d'una obra (introducció, pròleg, prefaci, sumari, índex onomàstic, etc.) que té categoria de títol i també el títol d'una part d'un document oficial (aquest, en rodona i sense cometes), els escrivim sense cometes (en majúscula la primera inicial).

Ex.: Hem corregit el Prefaci i l'Índex temàtic i onomàstic *d'Els paradigmes perduts*

Pel que fa a aquesta llei, tot això és, respectivament, el tema dels capítols I (La coordinació de les universitats a Catalunya), II (Els consells socials), III (La programació universitària de Catalunya i les subvencions a les universitats) i IV (La creació de les universitats i dels centres i estudis universitaris)

- g) Les cometes han d'encloure tots els elements del sintagma que hi hagi en joc.

Ex.: Va remarcar que ho havia escrit «amb coneixement de causa» (*i no*: amb «coneixement de causa»)

La seva visió dels fets quasi és «d'interès públic» (*i no*: d'«interès públic»)

2.3.9. Sobre les abreviacions

- a) Disposicions oficials: sencer l'any després de la barra, com també en la datació:

Ex.: Llei orgànica 11/1983, de 25 d'agost, de reforma universitària
Palma, 25 de novembre de 1994
Data de cobrament inicial: 1-XI-1994

- b) En la indicació de períodes que impliquin curs, any acadèmic i bienni: el primer any l'expressam sencer, i el segon, només per la desena.

Ex.: curs 2011-12, any acadèmic 1994-95, bienni 1992-94

Si hi ha canvi de segle o ha de quedar un zero darrere el guionet, donam ambdues dades senceres.

Ex.: curs 1999-2000, any acadèmic 2003-2004, bienni 2002-2004

- c) Quan donam la data abreujada indicam els mesos amb números romans:

Ex.: Data de cobrament final: 30-V-1995

Els usos informàtics ens han acostumat a veure gran profusió de barres i punts i de zeros inicials i darrere les barres i els punts per indicar la data, criteri que si veiem aplicat respectarem en determinats casos (en taules, bases de dades, per motius d'espai, en documents interns i urgents, etc.). Vegeu també 2.3.5.a).

- d) Si dins el text es fa referència a una dècada, aquesta s'ha d'escriure amb lletres —i en singular—, i no amb el numeral corresponent.

Ex.: Els anys noranta passen coses meravelloses

- e) En el text ha de prevaler el principi d'escriure amb lletres i no amb números, com ara per indicar:

— L'edat de les persones.
— La durada de les coses.
— Les quantitats de manera aproximada.

Ex.: Cobra uns dos mil euros

— Les desenes, les centenes i els milers arrodonits.

- f) Dins el text cal escriure els mots sencers —a excepció dels parèntesis, peus d'oficis, etc. (veg. 2.3.10.k), de les notes o la bibliografia—, com també l'any amb tots els números.

Ex.: senyor, doctor, mossèn, sant, departament, euros, el 1978 (*però*: el Maig del 68)
D'una banda, la Magnífica Senyora Montserrat Casas Ametller, Rectora de la Universitat de les Illes Balears (d'ara endavant, UIB)...
L'acte tindrà lloc a les 18 hores a l'Aula Magna...
Estudis de primer i segon cicle

- g) Si es tracta d'un text on es donin percentatges només de forma esporàdica, escriurem «per cent», «per mil», amb lletres, en lloc dels símbols corresponents.

Ex.: Només s'ha examinat un 60 per cent dels alumnes

- h) Els ordinals abreujats els escrivim sense punt final.

Ex.: 1r, 2n, 3r, 4t, 11è

- i) Abreviació de «pàgina»: pàg.; de «vegeu»: veg.; de «següent»: seg.

j) Tot i que les abreviatures que no acaben amb la part final del mot sencer són invariables, cal notar que a la bibliografia utilitzam, segons que els editors, compiladors o coordinadors siguin un o més d'un: (ed.) o (eds.), (comp.) o (comps.), (coord.) o (coords.).

k) Llevat de constreyniments d'espai molt seriosos —com ara en requadres d'impresos—, hem d'evitar d'escriure les frases curtes —generalment sense verb— prescindint també d'articles i preposicions.

Ex.: Edat del pare (*i no*: Edat pare)
Data de presentació de la segona liquidació de l'assegurança escolar (*i no*: Data presentació 2a liq. as. esc.)

l) No s'hi val a fer servir l'apòstrof per indicar l'any abreujat.

Ex.: Universiada 99, COOB 92 (*i no*: Universiada'99, COOB'92)

m) En les referències i citacions bibliogràfiques les abreviatures d'expressions llatines s'han de posar en majúscula o minúscula segons escaigui. Cal notar que no totes van en cursiva.

Ex.: *Op. cit.*, *vid.*, *ibid.*
Cf., et al., s. l.

n) L'abreviació que utilitzam per als noms propis és inicial i punt, hi hagi un dígraf o no hi hagi un dígraf, tant per als noms en català com en altres llengües (espanyol, francès, anglès).

Ex.: L. Ripoll (*per*: Llorenç Ripoll)
Josep M. (*i no*: Josep Ma. / Josep M^a)
F. Javier (*i no*: Fco. Javier)
T. Gautier (*i no*: Th. Gautier, *per*: Théophile Gautier)
C. R. Darwin (*i no*: Ch. R. Darwin, *per*: Charles Robert Darwin)

Nota: La norma és vàlida arreu, incloses referències bibliogràfiques en nota i en bibliografia.

o) En el text, el nom d'un organisme, institució, etc., conegut per la sigla, la primera vegada el donarem sencer amb la sigla entre parèntesis, i després ens hi referirem per la sigla.

Ex.: L'Institut Balear de Sanejament (IBASAN)...

p) Així com les sigles i els símbols que van en majúscula els escrivim en majúscula en qualsevol context, els símbols representats per minúscules o que contenen minúscules els escrivim així en qualsevol context.

Ex.: H/m, Ag, h, pH, ha

- q) Utilitzam sempre DNI en lloc de la sigla desplegada (tampoc no fem: núm. de DNI; DNI núm.) . En canvi, no usam la sigla CAIB per «comunitat autònoma de les Illes Balears», seguint [l'Acord del consell de govern de les Illes Balears de 2001](#), pel qual s'aproven les recomanacions sobre la redacció, en català, de disposicions generals i d'actes administratius.
- r) Números romans en pròlegs. El corrector no s'ha d'estranyar de les pàgines indicades amb números romans en minúscula als pròlegs i introduccions de determinades obres, i a les referències bibliogràfiques corresponents.

2.3.10. Sobre les majúscules i les minúscules

- a) De vegades, si no ens orientam, ens serà de molta ajuda guiar-nos pel criteri que s'hagi seguit a la [GEC](#).
- b) En principi, després de dos punts, minúscula.

Ex.: Objectiu del curs: donar una visió com més àmplia...
Dates: els dies 23 i 25 de febrer i els dies...

- c) Els càrrecs els escriurem en minúscula dins el text, a la firma, a la capçalera de les cartes (si escau: veg. l'exemple) i al peu dels oficis, sol·licituds, resolucions, acords.

Ex.: Sr. Joan Fageda
Batlle de l'Ajuntament de Palma
i president
de la Fundació Jocs Mundials
Universitaris

En el llenguatge administratiu intern de la Universitat, però, escrivim sempre en majúscula: Rector, Secretari General, Gerent i Síndic de Greuges.

- d) Preposicions i articles en cognoms estrangers: no en podem parlar amb exhaustivitat, només podem dir que en noms alemanys, francesos, catalans i espanyols la preposició s'ha de posar en majúscula quan el cognom es dóna sol:

Ex.: John von Neumann. *Però*: àlgebra de Von Neumann
Louis-Victor de Broglie. *Però*: ona de De Broglie
Núria de Gispert. *Però*: com opina De Gispert...

Javier de la Rosa. *Però*: el «cas De la Rosa»

En els cognoms francesos i italians, la preposició i l'article de vegades també van en majúscula amb el nom i tot (veg. [GEC](#)):

Ex.: Charles De Gaulle, Ernest René Le Senne
Gabriele D'Annunzio, Luca Della Robbia (*però*: Piero della Francesca)

Per tant, en aquest punt es prega que els correctors s'assessorin bé ([GEC](#), etc.) en allò que no podem resoldre aquí.

- e) Dins el text, les paraules «taula», «gràfic», «figura», en minúscula.

També en minúscula: batxillerat, secundària, selectivitat, grau de, llicenciatura de, diplomatura de (estudis), graduat en, enginyer en, màster en, llicenciat en, diplomad en (titulació obtinguda), àrea de coneixement, cap de secció, cap de negociat, grup / grup de recerca (ex.: grup d'Ecologia de Poblacions i Comunitats, grup de recerca en Biologia de les Plantes en Condicions Mediterrànies)

En majúscula: Formació Professional, Màster en, Doctorat de, Diploma de (estudis)

Per a les preposicions *de* o *en* en estudis i titulació obtinguda, vegeu 4.6.b) i d).

Vegeu, en general, Apèndix.

- f) Assignatures, àrees de coneixement, nom de graus, doctorats, màsters, cursos, cursets, seminaris, jornades, cicles de conferències, de cinema, conjunts d'activitats, campanyes, programes d'ordinador, diades: en majúscula les inicials dels noms i adjectius qualificatius (i article inicial, si escau).

Ex.: grau d'Enginyeria Agroalimentària i del Medi Rural
programa de Doctorat de Nutrició Humana
He fet el Màster en Periodisme
He seguit el cicle de Cinemacampus Woody Allen: Anys noranta
la campanya Mallorca cap a la Neu
programa Amics i Amigues de la UIB
el programa d'ordinador Writer

Ara bé, si es tracta d'un curs amb un nom molt llarg i d'una durada molt curta, només posam en majúscula la primera inicial i

els noms propis (si n'hi ha) i el posam entre cometes (com si fos una conferència).

Ex.: Curs sobre la millora de l'autoestima: control i maneig emocional i dels pensaments

Si un curs, seminari o jornada pren un subtítol, en el subtítol només posam en majúscula la primera inicial, després de dos punts.

Ex.: Woody Allen: Anys noranta
II Curs de Lul·lisme: Les idees estètiques de Ramon Llull

Dins el text, perquè aquest subtítol o tema del curs o les jornades quedi ben remarcat, no ens sembla malament posar-lo entre cometes.

Ex.: Woody Allen: «Anys noranta»

- g) Títols de conferències, taules rodones, discursos, ponències, projectes d'investigació, informes, poemes, cançons, capítols i apartats de llibres, monogràfics i articles de revistes, tema de jornades, tesis doctorals, tesis de llicenciatura: només posam en majúscula la primera inicial i els noms propis (si n'hi ha), i els posam entre cometes quan s'hi fa referència dins el text.

Ex.: «La tradició administrativa avui: mètodes i problemes» és una ponència de les Jornades sobre Tècniques i Mètodes d'Estudi del Llenguatge Administratiu

- h) Títols de llibres, obres teatrals, cinematogràfiques, d'arts plàstiques, exposicions, programes de ràdio i TV, seccions fixes de les publicacions periòdiques: només posam en majúscula la primera inicial i els noms propis (si n'hi ha), i els posam en cursiva quan s'hi fa referència dins el text.

Ex.: Josep M. Espinàs feia la secció *A la vora de...* al diari *Avui*

- i) Títols de publicacions periòdiques, de suplementos d'aquestes publicacions: en majúscula la primera inicial i la de tots els substantius i adjectius qualificatius i en cursiva.

Ex.: Compra'm el *Serra d'Or* d'aquest mes i *El Temps Cultura* és el suplement del diari *Avui*

- j) Títols de col·leccions de llibres o d'altres obres: com els títols de les publicacions periòdiques però en rodona.

Ex.: col·lecció Les Ales Esteses, El Trapezi

- k) Destinatari dels oficis, resolucions, sol·licituds (que s'indiquen al peu del document): només en majúscula les inicials que hi hagin d'anar —vegeu 2.3.10.c)—, no tota la seqüència.

Ex.: Magfc. Sr. XXX, rector de la Universitat de Barcelona.
Srs. degans de facultat i Srs. directors d'escola.
Sr. degà / Sra. degana de facultat i Sr. director / Sra. directora d'escola.

- l) Títols de programes d'investigació, de cooperació, plans, projectes: si es tracta de sigles o acrònims, tot en majúscula (veg. el *Diccionari d'abreviacions*), si no, la primera inicial.

Ex.: programa COMETT, ERASMUS, TEMPUS, LINGUA
programa Intercampus, programa Sòcrates, programa I3
fons FEDER, pla Bolonya, pla Mirall
Programa sectorial de promoció general del coneixement, Pla nacional d'investigació científica i desenvolupament tecnològic

Però: programa Campus Extens, pla d'ordenació acadèmica (POA)

- m) Denominacions de documents oficials concrets (no genèrics), en majúscula, i només en majúscula la inicial del primer element —vegeu també n), segona nota.

Ex.: Sentència núm. 34/2006, de 20 de febrer, Interlocutòria 54/2006, de 15 de febrer, Reial decret 1497/1987, Llei orgànica 11/1983, Llei de règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú, Acord normatiu 1185/1990, Projecte de llei de consells escolars, Conveni col·lectiu

Però: Llei de la Funció Pública, Codi Civil, Codi Penal
preàmbul, capítol, secció, títol, disposició addicional, annex, conveni, catàleg

- n) Zones i dependències (concretes) de la UIB.

— Escrivim en minúscula: campus, edifici, sala de juntes, sala d'actes, biblioteca, serveis administratius, secretaria, consergeria.

Nota: No precedim de la paraula «edifici» els noms de les possessions ni de les instal·lacions prefabricades.

Ex.: Cas Jai, Son Lledó, Aulari

— Escrivim en majúscula: Aula de Graus, Aula Magna,

Paranimf, Sa Riera, Menjador General, Residència d'Estudiants, Deganat, Rectorat, Gerència, Secretaria General, Vicerectorat (+ nom concret)

Nota: Darrere els determinants «aquest», «nostre», «mateix», l'adjectiu «esmentat», el substantiu el posam en minúscula.

Ex.: aquesta universitat, la nostra universitat
aquest departament, el nostre servei, aquest vicerectorat
l'esmentat reial decret, la dita resolució

Però: aquest Rectorat, aquesta Secretaria General, aquesta Gerència, aquesta Sindicatura de Greuges (veg. 2.3.10.c).

Igualment podem fer darrere l'article en un text (una acta, per exemple) en què el nom (truncat) es repeteix molt.

Ex.: la comissió (*per*: la Comissió d'Investigació)
el departament (*per*: el Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica)

- o) Cal evitar les paraules escrites completament en majúscula dins el text —generalment es recorre a la cursiva si el que es pretén és fer ressaltar un mot o seqüència.
- p) Els acrònims corresponents a empreses, institucions: en majúscula (consultau el *Diccionari d'abreviacions*); els corresponents a satèl·lits, només majúscula inicial —i cursiva, vegeu 2.3.11.a).

Ex.: INSALUD, RENFE, TERMCAT, SEAT
Meteosat, Hispasat

- q) En toponímia, l'element genèric (golf, cala, carrer, plaça) l'escrivim en minúscula, però de vegades passa a nom propi.

Ex.: la serra de Tramuntana (*però*: la Serra)
les illes Balears (*però*: les Illes; les Illes Balears —si es tracta de la comunitat autònoma o la província)
la península Ibèrica (*però*: la Península)
golf de Biscaia (*però*: carrer del Golf de Biscaia)
plaça Nova (*però*: carrer de la Plaça Nova)

Pel que fa als noms de les possessions, escrivim *Ca*, *Can* (i *Ca na*), *Cal*, *Cas* i *Son* en majúscula, i *el*, *la* en minúscula.

Ex.: Ca l'Amitger, Can Muletó, Son Corró
el Pujol, la Granja d'Esporles

Escrivim en minúscula *ca* (*can*, etc.) quan ens referim a cases urbanes:

Ex.: el vaig trobar davant can Amorós / can Olesa

Però en toponímia urbana passa a majúscula:

Ex.: camí de Can Alegria

Igualment, escrivim Can Oleo, des del moment que ha passat a ser un edifici de la Universitat.

- r) En referències bibliogràfiques: en els títols d'obres anglosaxones el criteri més senzill de seguir és posar en majúscula només els elements que ho demanin, com ara en català, francès i espanyol.

Ex.: *Current trends in linguistics*
Methods of book design: The practice of an industrial craft
La Lyrique française au Moyen Âge
El hombre y el lenguaje

Nota: Els «elements que ho demanin» per a l'anglès i el francès estan molt ben detallats a l'*Ortotipografia* (§ 8.11-13).

- s) Premis i distincions.

— Escrivim en minúscula: doctor honoris causa, cantaire d'honor, professor emèrit, premi —premi Nobel de física/química/etc., premi Grammy, premi Carlemany de novel·la, premi Carles Riba de poesia, premi Nadal (hi veiem que el nom propi pot funcionar independentment de la paraula «premi»).

— Escrivim en majúscula: Medalla —Medalla d'Or, Medalla Fields—, Premi —Premi Extraordinari d'Interpretació Teatral, Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (hi veiem que la paraula «premi» forma un tot amb la resta de seqüència).

- t) En un context de majúscules, mantindrem amb les minúscules corresponents (i la cursiva) les denominacions científiques en llatí.

Ex.: ELS OSSOS DE *Myotragus balearicus*

A més, entenem que si la denominació es troba en un titular, el procediment per escriure-la és el que seguïem a 2.3.8.d). Si es troba en un títol de capítol o apartat de llibre, vegeu 2.3.11.o).

Igualment (en referències i citacions bibliogràfiques, etc.), sempre mantindrem en minúscula les lletres indicades del tipus de cognoms que es donen a l'exemple.

Ex.: McCARTHY, MacCULLERS

- u) Article en nom d'institucions, urbanitzacions, botigues: el mantindrem en majúscula.

Ex.: Club Esportiu Es Siurell, Centre de Tercera Edat El Toro, Escola Es Pont, Club d'Esplai Es Campet, Col·legi Públic Es Pont, La Puntual

Però: la Sapiència, la Porciúncula

En principi, amb afany d'exactitud o per esperit purista, l'hi podem mantenir en el nom de grups musicals, associacions, però si en el text surten gaire, la lectura es pot fer pesada sobretot perquè el masculí impedeix les contraccions.

Ex.: Els Pets, S'Albaida, Els Setze Jutges

Si en un text en català trobam noms de grups en una altra llengua: l'article sempre en majúscula, però si s'ha catalanitzat, en minúscula.

Ex.: The Beatles, Los Secretos
un disc dels Beatles
una cançó atribuïda als Valldemossa

Nota: La catalanització del l'article també afecta noms de publicacions (ex.: *The New York Times*, *The Sunday Times*): per tant, en tots aquests casos el corrector davant el text ha de sospesar si és important de donar els articles en majúscula o en la llengua original o no.

- v) Referències politicogeogràfiques.

— *Estat/Estats*: sempre i en tot context en majúscula.

— Aplicam: *Estat/Imperi* (en majúscula) + adjectiu (en minúscula).

Ex.: Estat francès, Estat italià, Imperi bizantí, Imperi romà

Però en referències geogràfiques aplicam: *península/illes* (en minúscula) + adjectiu (en majúscula).

Ex.: península Balcànica, península Itàlica, illes Britàniques, illes Jòniques

- x) Sant/Santa, en majúscula precedit de genèric + *de*: carrer, plaça, puig, riera, mas, barri, mercat, pla, badia, convent, església, abadia, ermita, monestir, retaule, taula, santuari, capella, altar, porta, portal, torre, castell, palau, arc, etc.

Ex.: ermita de Santa Helena, retaule de Sant Pau, capella de Santa Anna

- y) Lletres de l'alfabet com a nucli d'un sintagma: en majúscula i rodona:

Ex.: Posau una X a la casella
Pou en forma de U

- z) Les sigles no sempre corresponen a denominacions desplegades escrites amb majúscules inicials.

Ex.: curs d'aptitud pedagògica (CAP), espai europeu d'educació superior (EEES), personal d'administració i serveis (PAS), catedràtic d'universitat (CU)

2.3.11. Sobre la rodona i la cursiva

A més de tot el que podem consultar al llarg de 2.3 i especialment a 2.3.10, cal tenir en compte:

- a) Noms de vaixells, avions, satèl·lits artificials, naus espacials, sondes, telescopis: en cursiva; majúscula en article inicial (si escau) i inicials de noms i adjectius.

Ex.: el *Nautilus*, el *Voyager*, el *Hubble*

En canvi, el nom d'estels, cometes, galàxies, en rodona.

Ex.: el Sanduleak, el Halley, la Via Làctia

- b) En principi, cal escriure en cursiva qualsevol paraula o seqüència que vulguem fer ressaltar del text (*no* en majúscules, ni en negreta ni amb subratllats) i tota paraula o seqüència (que no sigui citació —vegeu c aquí) en una llengua altra que la del text.

Ex.: Però aquí el que *realment* interessa...
la *naïveté* que es desprèn de...
El premi ha estat adjudicat *ex aequo*
El capítol comença amb la frase «Can a computer *think?*»

Simètricament, si el text va en cursiva, per indicar el que dèiem al paràgraf anterior farem servir la rodona.

Ex.: *El premi ha estat adjudicat ex aequo*

Si corregim un text llarg (llibre, article, tema) en què, per sistema, els conceptes i les idees que es fan ressaltar del text es marquen amb negreta o subratllats, ho deixarem talment i ja ho arreglarà l'editor.

No hem de posar en cursiva el que s'indica a 2.3.10.f), g), j) si està en una altra llengua. Tampoc no hi posarem els noms d'institucions si es troben en aquest cas, com a noms propis que són.

Nota: Els manlleus que tenen entrada pròpia al DIEC, a la [GEC](#), al [GDLC](#) i al GLC els posam en rodona, tant si estan marcats com a estrangerismes com si no.

Ex.: whisky [angl.] *m* (DIEC), whisky* (GDLC)
ex cathedra *loc adv* (DIEC), e-mail* (GDLC)

- c) Citacions en una llengua altra que la del text: en rodona en tota mena de textos (administratius, revistes, llibres).

En cas que l'autor d'un llibre no hagi seguit aquest criteri pel que fa a les citacions, deixarem en suspens aquesta norma i farem la consulta pertinent.

- d) Al final d'articles que han de continuar en un altre número de la publicació, en cursiva la paraula «Continuarà» i el parèntesi que l'enclou (igualmente pel que fa a les indicacions «Continua», «Passa a la pàgina tal» o «Ve de la pàgina tal»).

Ex.: Hi ha solucions útils en certs casos que no es poden aplicar a d'altres, com veurem el dia que ve. (*Continuarà*)

- e) Les lletres minúscules seguides de parèntesi tancat amb què fem enumeracions les deixam en rodona.

- f) Com sabem, els títols de llibres i publicacions periòdiques van en cursiva, però els deixarem en rodona si els donam amb la sigla.

Ex.: la GEC, el DCVB, el BOE, el FOU

Ara bé: deixarem en suspens aquesta norma i farem la consulta pertinent en el cas que l'autor d'un llibre hagi seguit el criteri contrari.

- g) Els títols de col·leccions en sigla també van en rodona.

Ex.: la MOLC, la MOLU

- h) Els àlies o malnoms donats després del nom de persona, els escrivim en cursiva, però si van sols, en rodona.

Ex.: Pere Capellà, *Mingo Revulgo*; Avel·lí Artís-Gener, conegut per / , que utilitzà el pseudònim de *Tísner*. Però: Mingo Revulgo i Tísner coincidiren...

Martí I de Catalunya-Aragó, dit *l'Humà* o *l'Eclesiàstic*. Però: Martí l'Humà

en Tomeu *Tintorer*

- i) Els sobrenoms d'institucions els posam en rodona i entre cometes si van amb el nom, i si van sols, senzillament en rodona.

Ex.: Caixa de Balears, «Sa Nostra»; «Sa Nostra», Caixa de Balears (*però*: Ara Sa Nostra ha fet una inversió...)

- j) Adverbi *sic*: sempre en cursiva —vegeu 2.3.12.a).

- k) Hi ha uns noms de llibres i documents que s'escriuen en rodona (i majúscula o majúscules inicials).

Ex.: la Bíblia, l'Alcorà, Llibre Vermell de Montserrat
Llibre Blanc, Llibre d'Imatge
Guia de l'estudiant, Memòria, Memòria d'investigació

- l) En cursiva les indicacions «nota del traductor», «nota de l'editor», que es posen entre parèntesis: (*N. del T.*), (*N. de l'Ed.*).

- m) Posarem en cursiva les dedicatòries i les citacions en la llengua que sigui que introdueixen llibres i poemes —no calen cometes en les darreres, per tal com hi ha el nom de l'autor a sota mateix.

- n) Al sumari d'un llibre de poemes van en cursiva els poemes que s'esmenten pel primer vers, ja que no tenen títol (no compta com a tal un número posat per numerar-los).

- o) En títols de capítols i apartats de llibre al llibre mateix: en cursiva el que hi hagi d'anar, tant si va tot en majúscula com en minúscula, tant si va en negreta com si no —i en rodona si el títol està en cursiva.

Ex. de títols de parts de llibre:

- [De *Solc de les hores*, d'A. Manent:] La secció d'internacional de *La Vanguardia*, una àgora lliure
- [D'*Els paradigmes perduts*, de J. L. Casti:] *Genguis versus Kant*
- *ELS OSSOS DE Myotragus balearicus* (veg. 2.3.10.t)

- p) Al peu dels gràfics, si s'indica la font d'informació, en cursiva la paraula «Font» (o en rodona si el peu va en cursiva).
- q) Nom de llocs web i de pàgines web dins el text: en rodona, en majúscula només la primera inicial i els elements que hi hagin d'anar.

Ex.: Cercaterm, Neoloteca, VilaWeb
pàgina Catàleg de la UIB, d'Assessorament lingüístic de la Generalitat de Catalunya, del Programa d'ensenyament de la llengua catalana (PELC)

2.3.12. Sobre els parèntesis i els claudàtors

A més del que ja s'ha anat establint, notem:

- a) L'adverbi *sic* va entre parèntesis normalment, i a les citacions es posa entre claudàtors si el «*sic*» és de la persona que aporta la citació.
- b) En una enumeració, a text seguit o vertical, és possible que els numerals o les lletres vagin entre parèntesis, opció que respectarem.

Ex.: tres fases de desenvolupament: (1) la fase *teològica*, en què la realitat es comprèn segons els conflictes i creacions de déus i esperits; (2) la *metafísica*, en què s'utilitzen abstraccions i generalitats; (3) i la *positivista*

- c) Es recomana d'evitar els claudàtors com a substituïts dels parèntesis que s'hagin de col·locar entre parèntesis. Concretament, en referències a apartats indicats amb una lletra o un número + parèntesi de tancar, senzillament ometrem el parèntesi.

Ex.: Com especifiquen els Estatuts (art. 139.s)... —*I no*: Com especifiquen els Estatuts (art. 139.s)

- d) Posam entre parèntesis els signes i símbols que volem especificar i que hem acabat d'esmentar.

Ex.: Per sortir, empram la barra inclinada (/)

- e) Paral·lelament al que dèiem en nota a 2.3.5.d) respecte als incisos amb guions, tampoc no és adequat referir-se a fora del parèntesi al que s'hi ha dit a dins.

Fem:

— Iniciació (curs 2009-2010). Primer contacte amb els elements essencials de la programació

I no:

— Iniciació (curs 2009-2010). *Aquest curs* es té el primer contacte amb els elements essencials de la programació

Fem:

Aquests estudis mostren resultats contradictoris, com constaten Ochoa, Aragón i Caicedo (2005). Segons aquests investigadors...

I no:

Aquests estudis mostren resultats contradictoris (Ochoa, Aragón i Caicedo, 2005). Segons aquests investigadors...

Nota: Ja sabem que el parèntesi és vàlid si especifica una sigla de la qual ens servim d'allà endavant.

2.3.13. Sobre els angles

- a) Dins el text, a text seguit, les adreces electròniques i de llocs web les inclourem entre angles.

Ex.: Hi ha la proposta concreta de dialogar entorn d'una pregunta formulada per Jean-Claude Corbeil. Podeu comunicar-vos-hi per correu electrònic a l'adreça <amartel@teluq.quebec.ca>.

Si l'adreça es dóna en paràgraf a part, no calen angles.

Ex.: Gràcies al web podreu accedir a les emissions en directe de Catalunya Ràdio i Catalunya Informació des de qualsevol lloc del món:

<http://www.catradio.es/>

Tampoc no se'n posen si l'adreça va entre parèntesis.

Ex.: Us podeu posar en contacte amb nosaltres per correu electrònic (amartel@teluq.quebec.ca)...

- b) Per als angles en les referències bibliogràfiques, vegeu 8.1.e).

3. Ortografia

3.1. Transcripcions

- a) Noms, cognoms, noms de lloc provinents de llengües amb alfabet altre que el llatí: cal assegurar-se de la transcripció que en donen la [GEC](#) o el GLC (dóna unes transcripcions més planeres per al rus o l'àrab, per exemple). Per als noms de lloc, concretament cal consultar l'índex de topònims de l'*Atlas* de la [GEC](#).
- b) Citacions: les transcriurem en la llengua i amb la llengua en què ens arribi el text —i les deixarem en rodona, vegeu 2.3.11.c) i 7.h).

Naturalment, si la transcripció ha de ser totalment fidedigna quant a forma i contingut, no hem de tocar absolutament res del text, però si el que interessa d'un text contemporani és el contingut, podem corregir-ne les faltes d'ortografia (i només d'ortografia) més convencionals, que no impliquin traïcions al text des del punt de vista sintàctic, fonètic o morfològic.

3.2. Accent

- a) Cal accentuar les majúscules de totes les paraules escrites en llengües en què existeixi l'accent; les inicials que hagin de dur accent, també accentuades, llevat que formin part de sigles.

Ex.: *La Lyrique française au Moyen Âge*
Miquel À. Benet (*per*: Miquel Àngel Benet)

- b) No posam accent diacrític a les formes *sa* i *fes*.

3.3. Article

- a) Davant mots o sigles amb *s* inicial seguida de consonant que es pronuncien fent sentir una *e* davant aquesta *s*: el masculí, apostrofat.

Ex.: l'statu quo, l'stop, l'STEI (*per*: Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes)

El femení, no apostrofat.

Ex.: la Scala de Milà, la Standard Oil, la SBEA (*per*: Societat Balear d'Educació Ambiental)

Nota: No sempre els mots amb *s* inicial seguida de consonant es pronuncien fent sentir una *e* davant aquesta *s*: aleshores no hi ha apòstrof.

Ex.: el Science for the People Sociobiology Study Group (el grup de Boston)
el Swatch

Com tampoc no n'hi ha si, a part de la grafia, fonèticament hi ha un diftong creixent.

Ex.: la European Science Foundation

- b) Davant mots amb *h* aspirada, masculins o femenins: no apostrofat.

Ex.: el *Hubble*, el Halley

- c) Davant mots i frases que es fan ressaltar dins el text començats amb vocal, siguin en la llengua que siguin: apostrofat segons les regles d'apostrofació.

Ex.: Aquesta comparació aclariria més el trànsit de la *Seinsfrage* a la temàtica de l'*alétehia* i l'*Ereignis*
La «ineficàcia política» que esmenta...
L'«ad hoc» que hi va afegir li va sortir rotund

- d) Davant nom de publicacions, programes, siguin en la llengua que siguin: apostrofat segons les regles d'apostrofació.

Ex.: Parlàvem de l'*Avui*, de l'*Interviu*, de l'*Un, dos, tres...*
S'hi afegeix l'*Adición al elogio histórico...*; la *Introducción a la gramática...*

- e) Davant nom d'institucions, siguin en la llengua que siguin: apostrofat segons les regles d'apostrofació.

Ex.: Parlàvem de l'Institut d'Estudis Catalans, de l'Academia Española, l'Asociación de Geógrafos...

- f) Davant sigles començades amb consonant o que s'han de lletrejar: no apostrofarem mentre no indiqui el contrari la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Ex.: la LOU, el MDT, del MDT, la FP, el SCI

- g) Grups musicals i publicacions en anglès amb article: vist el que n'hem dit a 2.3.10.u), remarquem que no els hem de precedir de cap altre article.

Ex.: Just ara The Hilliard Ensemble, que és un quartet anglès... (*i no*: Just ara el The Hilliard Ensemble, que és un quartet anglès...)
A la ressenya de *The Economist*... (*i no*: A la ressenya del *The Economist*...)

- h) Article estàndard o salat en els topònims: cal respectar l'opció de l'autor del text, però si hi ha vacil·lacions, optarem per l'estàndard.

3.4. Preposició *de*

- a) Davant mots o sigles amb *s* inicial seguida de consonant que es pronuncien fent sentir una *e* davant aquesta *s*: no apostrofada mai, ni per al masculí ni per al femení.

Ex.: de Stalin, de STEI, de SBEA

- b) Davant topònim no adaptat, amb article en majúscula: apostrofada —no hi ha contracció (com tampoc n'hi ha amb les altres preposicions: *a*, *per*).

Ex.: d'El Escorial

- c) Davant mots amb *h* aspirada, masculins o femenins: no apostrofada.

Ex.: les teories de Holliday

Les *h* dels noms francesos no són aspirades:

Ex.: carrer d'Henri Dunant, models d'Herbrand

- d) Davant mots i frases que es fan ressaltar dins el text començats amb vocal, siguin en la llengua que siguin: apostrofada segons les regles d'apostrofació.

Ex.: Li vaig explicar que el plural d'«amic» és «amics»
Anguita, Ribó i Bonet titllen el líder de CiU d'«antidemocràtic» i d'«exclusivista»
Es va parlar d'«irresponsabilitat nacional i democràtica d'extrema gravetat» tot i els advertiments...
El Tribunal Suprem decretà allò d'«un home, un vot»

Nota: Però en llenguatge tècnic i científic, tot i les vacil·lacions que s'hi observen, potser és més elegant formalment no apostrofar, criteri que adoptam decididament.

Ex.: el plural de *amic* és *amics*
permet oracions com ara «anava» en lloc de «ell anava»
aplicació de A^n en A
punt de U
subespai vectorial de E i a un punt de A
Aquesta locució prepositiva (per mitjà de *a* o *fins*)...

- e) Davant nom de publicacions, programes, pel·lícules, siguin en la llengua que siguin: apostrofada.

Ex.: Parlàvem d'*El Temps*, d'*El Periódico*, del director d'*Un, dos, tres*
Els personatges d'*Estació d'enllaç*
Un dels criteris d'*Introducció al llenguatge jurídic*, d'*El riu de la lluna*

Nota: Consideram que en casos de combinacions violentes aquesta norma l'hem de deixar en suspens:

Ex.: Feia trenta anys de «Al vent»
L'informe, publicat amb el nom de «A Report to ARPA on Twenty-First Century Intelligent Systems», és...

També ens sembla molt bé la pausa que es marca no apostrofant i amb els dos punts a:

Ex.: Canvieu aquest nom pel de: «ICE Serveis administratius»

- f) Davant sigles començades amb consonant que s'han de lletrejar: no apostrofarem mentre no indiqui el contrari la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, tal com dèiem de l'article —vegeu 3.3.f).

Ex.: de MDT, de FP

3.5. Apòstrof

A més del que hem vist a 3.3 i 3.4, cal tenir en compte:

- a) En les contraccions, la tendència és eliminar l'apòstrof. Així, tractarem igual *a/de/per + es/ets* que *a/de/per + el*.
- b) Partícules *ca* i *so* + article:

— *Ca/so + en = Can/son*: sempre junt. Ex.: can Olesa, Son Armadans

— *Ca + el/es = cal/cas*. La contracció es trenca si la paraula següent comença amb vocal. Ex.: Ca l'Amitger / Ca s'Amitger

c) Els símbols químics i les fórmules no s'apostrofen.

Ex.: el O, el Es, el Sb i el Au
de O, de Es, de Sb i de Au
el AgNaSO₄
de H₂O

d) Els símbols referits als punts cardinals s'apostrofen.

Ex.: l'E i l'O
d'E a O

e) Noms d'aules, carreretes, començats amb vocal: apostrofats.

Ex.: l'A1, l'AP-7

3.6. El grup *-tll-*

Usam aquesta grafia enfront de *-tl-*.

Ex.: batlle, ametlla, espatlla

3.7. Topònims

a) Per als noms de lloc en general, cal consultar l'índex de topònims de l'*Atles* de la [GEC](#).

b) Per als topònims de les Illes Balears ens hem d'atenir al Decret 36/1988, de 14 d'abril, pel qual es publiquen en el BOCAIB les formes oficials dels topònims de les Illes Balears (i correccions d'errors subsegüents) i hem de consultar la *Gran enciclopèdia de Mallorca*. La [llista de topònims actualitzada pel Govern de les Illes Balears](#) es pot consultar al web del [Gabinet d'Onomàstica](#).

c) Per als noms dels carrers de Palma ens hem d'atenir als «[Carrers de Palma](#)», del Servei d'Assessorament Lingüístic de l'Ajuntament de Palma.

d) Els correctors han de consultar al Gabinet d'Onomàstica del Servei Lingüístic de la UIB els dubtes sobre topònims que no hagin pogut resoldre.

4. Morfologia i sintaxi

4.1. Gènere i nombre

- a) De vegades és procedent de fer el plural dels noms propis (ho apuntam, però no sabem definir quan s'incorre en el vulgarisme).

Ex.: *Sis Joans*

La meva hipòtesi és que tots els Ferraris són vermells —no importa quants Ferraris vegi—

La pel·lícula ha rebut cinc Oscars (*però*: els premis Oscar)

- b) Les sigles no s'han de modificar per indicar plural.

Ex.: els ICE, les IBM (*i no*: els ICEs)

- c) Plural de mots acabats en *-sc*, *-st*, *-xt*, *-ig*: en el llenguatge administratiu intern de la Universitat el fem amb *-s* (fem una excepció amb *text*, *textos*); en els altres textos cal respectar l'opció de l'autor, i si no hi ha coherència, adoptar un criteri.

- d) Concordança.

Sense pretendre englobar el tema (però ni de molt!), establim:

— La concordança de gènere per proximitat no s'admet.

Per exemple, escriurem: a aquests principis i lleis; a aquestes lleis i aquests principis (*i no*: a aquestes lleis i principis).

— L'article apostrofat no pot englobar dos noms del mateix gènere i nombre si el segon no pot anar apostrofat.

Per exemple, escriurem: l'anàlisi i la projecció (*i no*: l'anàlisi i projecció).

— Amb els mínims determinants, adjectius i noms hi veiem les possibilitats següents, que donarem per bones:

Cas (a)

Ex.: amb el consentiment i Ø judici
a aquests principis i Ø lleis
els seus rastres i Ø petjades

Cas (b)

Ex.: una agradable concurrència i Ø ambientació

Cas (c)

Ex.: els esmentats servei i departament
els actius director i secretari/ària

Cas (d)

Ex.: planificació Ø i dinamització lingüística
Centre d'Informació Ø i Documentació Acadèmica (CIDA)

Cas (e)

Ex.: medi i cultura catalans

Cas (f)

Ex.: una Ø i altra vegada

Cas (g)

Ex.: problemes a mitjà Ø i llarg termini
primer Ø, segon Ø i tercer cicle

Cas (h)

Ex.: valor absolut i Ø relatiu
temps final i Ø inicial
la fila u i Ø dos

Cas (i)

Ex.: la nostra llengua Ø i Ø cultura catalana
la necessària electrificació Ø i Ø il·luminació correcta de cada punt

— Els elements *junt, juntament, com també, així com, a més de*, no funcionen com si fossin la conjunció *i*. Per tant, és correcte:

Ex.: Es considera que la detecció de necessitats de formació del professorat, així com els plans de formació inicial i permanent, *ha de sofrir* una modificació (*i no: ...han de sofrir una modificació*)
Vindrà en Pere, juntament amb na Maria

Com que no funcionen com si fossin la conjunció *i*, aquesta conjunció ha d'unir els sintagmes d'abans de l'incís, si n'hi ha més d'un.

Ex.: Es crea una comissió formada per dos representants de cada universitat que s'encarregarà de reconèixer els programes que s'estableixin entre les universitats *i de fer-ne* el seguiment i l'avaluació, com també d'estudiar i resoldre les qüestions... (*i no: ... que s'encarregarà de reconèixer els programes que s'estableixin entre les universitats, de fer-ne el seguiment i l'avaluació, com també d'estudiar i resoldre...*)

— És perfectament vàlida la concordança *ad sensum* quan

s'indiquen percentatges.

Ex.: Un 67,7% dels centres *afirmen* que l'organització en general ha estat molt bona o bastant bona

Però el verb de la subordinada de relatiu ha de concordar *per força* (nombre) amb el substantiu que representa el relatiu.

Ex.: la formació inicial del professorat és només un dels elements que *poden* impulsar la millora de la qualitat de l'ensenyament (*i no: ...que pot...*)

- e) Gènere respecte a paraules i paraules clau de seqüències i sigles d'una llengua en què aquestes paraules no impliquin diferència de gènere: farem la concordança com si fossin paraules catalanes.

Ex.: la *MIT's Technology Review* (*i no: El MIT's Technology Review*)
L'UNICEF és un organisme... (*i no: La UNICEF és un organisme...*
—perquè la paraula clau és *Fund* 'Fons')

- f) Plural de substantiu + substantiu. És un punt mal resolt a les fonts de consulta, sobretot tenint en compte l'ús freqüent que es fa de la construcció avui dia.

Fem, per exemple: concursos oposicions, professors tutors, llenguatges operands, Estats membres

I fem: acords marc, actes resum, paraules codi, codis font, espais quocient, topologies quocient, Estats nació, poemes objecte, respostes protesta, grups sentinella, xerrades taller

- g) Gènere i nombre quan hi ha barra.

Fem: infermer/a, expert/a, interessat/ada, convençut/uda, metge/essa (*i no: interessat/da, convençut/da, metge/ssa*) infermers/es, experts/es, interessats/ades, convençuts/udes, metges/esses

4.2. El verb

- a) Tot seguit s'exposa el criteri que seguim en el llenguatge administratiu; en els altres textos cal respectar l'opció de l'autor en els casos en què només s'usin les formes estàndards o s'usi un subestàndard coherent, i si no hi ha coherència, cal adoptar un criteri (en principi, el que proposam aquí).

S'entén que el que s'exposa tot seguit val per als verbs esmentats i composts.

	estàndard	subestàndard
1a pers. del sing. del pres. d'ind.		Ex.: jo cant, jo bat, jo sent, jo serveisc, jo estrenc Nota: Amb l'ortografia que indica F. de B. Moll.
1a i 2a pers. del plur. del pres. d'ind. (1a conj.)		Ex.: cantam, cantau
Pres. de subj. dels verbs incoatius (3a conj.)	Ex.: jo, parteixi, ells serveixin	
1a i 2a pers. del plur. del pres. de subj. (3a conj.)	Ex.: sentim, sentiu	
Pret. imp. de subj. (1a conj.)		Ex.: jo cantàs
2a pers. del plur. de l'imperatiu (1a conj. i verb <i>dir</i>)		Ex.: cantau, digau
Formes auxiliars per al passat perifràstic		vares, vàrem, vàreu, varen
1a i 2a pers. del plur. del pres. d'ind. dels verbs acabats en <i>-ure</i> i <i>dir</i> , <i>dur</i> i <i>fer</i>	Ex.: caiem, veiem, creiem, diem caieu, veieu, creieu, diem	
Verb <i>dur</i> : 2a i 3a pers. del sing. del pres. d'ind.	duus, duu	
Verb <i>ésser/ser/esser</i>	Infinitiu: ser Gerundi: sent	1a pers. del sing. del pres. d'ind. jo som
Verb <i>fer</i> : pres. de subj., imperatiu	Ex.: fem, feu, fes	
Verbs <i>tenir</i> i <i>venir</i>	Tota la conjugació llevat de la 1a pers. del pres. d'ind.	1a pers. del pres. d'ind. tenc, vénc
Pret. imp. de subj. de <i>veure</i>	Ex.: veiés, veiessim	
1a i 2a pers. del plur. de l'aux. <i>haver</i> en el pres. de subj.	hàgim, hàgiu	
Participi de <i>fondre</i> , <i>dur</i> , <i>complir</i> , <i>establir</i> , <i>omplir</i> , <i>reblir</i> i <i>suplir</i>	Ex.: fos, dut, complert, establert, omplert	
Verb <i>córrer</i> : 2a i 3a pers. del sing. del pres. d'ind., imperatiu	corres, corre	

- b) Aplicam la concordança de participi en els casos establerts a les gramàtiques, en el llenguatge administratiu.

Ex.: No els he vists més

- c) Usam indistintament les perífrasis *continuar* + gerundi i *seguir* + gerundi. Per indicar continuïtat tant utilitzam *continuar* com *seguir*.

Ex.: Continuem pensant... / Seguim pensant...
Continuen les negociacions... / Segueixen les negociacions...

- d) Usam la perífrasi *tornar a* + infinitiu (*i no: tornar* + infinitiu).

Ex.: Ho va dir i ho va tornar a repetir

- e) No utilitzam les perífrasis *venir* + gerundi ni *venir* + participi.

Ex.: Els arguments que es van repetint... (*i no: Els arguments que es vénen repetint...*):
Els tipus de dades són definits pels valors... (*i no: Els tipus de dades vénen definits pels valors...*)

- f) Els correctors han de tenir en compte el que hi ha estudiat sobre la substantivació de l'infinitiu.

- g) També han de ser sensibles a les nominalitzacions supèrflues (que, de vegades, comporten l'abús de possessius), per evitar-les.

Fem: Els investigadors que pertanyin a un grup de recerca reconegut per la UIB poden sol·licitar *d'incorporar-se* a un laboratori a títol individual (*i no: ...sol·licitar la seva incorporació...*)

El professorat ha de ser capaç de localitzar documents socials i educatius *per usar-los* en la pràctica docent (*i no: ...per al seu ús en la seva pràctica docent*)

Ha mancat coherència entre els objectius de la sessió i la manera d'organitzar-la (*deia: ...entre els objectius de la sessió i l'organització de la mateixa*)

- h) El corrector sap que, sobretot en el llenguatge administratiu, hi ha una tendència, que cal corregir, a utilitzar el futur en lloc del present o en lloc de la perífrasi d'obligació en present.

Fem: Les funcions de la comissió *són* les següents (*i no: ...seran les següents*)

Totes les sol·licituds *han d'anar acompanyades* de la documentació corresponent (*i no: ...aniran acompanyades...*)

Ara bé: ha de ser sensible per distingir el que és obligació del que és futur (és a dir, el temps futur existeix).

Ex.: La Universitat *examinarà* totes les sol·licituds i *publicarà*... (*és a dir*: la Universitat es compromet a fer-ho)

i) Règim verbal:

— Controlam la relació dels verbs amb els seus complements.

Fem: La documentació que s'indica s'ha de presentar al Registre General. El termini acaba el 15 de juliol de 2011 (*i no*: ...s'ha de presentar al Registre General *fins al* 15 de juliol de 2011)

— Quan trobam verbs coordinats, controlam si funcionen igual.

Fem: Capaç de liderar i implicar els companys en projectes creatius
Capaç d'entendre situacions culturals diverses i respondre-hi apropiadament (*i no*: Capaç d'entendre i respondre apropiadament a situacions culturals diverses)

Trobar i proporcionar informació per donar suport a l'aprenentatge dels estudiants (*i no*: Accedir i proporcionar informació per donar suport a l'aprenentatge dels estudiants)

El vertader treball en equip comença a desenvolupar-se i donar fruits durant el curs (*i no*: ...es comença a desenvolupar i donar fruits durant el curs)

— També controlam el funcionament del verb principal i el subordinat.

Fem: La Síndica *ha demanat* que qualsevol actuació que es faci *garanteixi* els drets adquirits pel personal laboral (*i no*: La Síndica ha demanat que qualsevol actuació que es faci *ha de garantir* els drets...)

El director *recorda* a la comissió implicada que *ha de gestionar* la compra de la impressora (*i no*: El director recorda a la comissió implicada que *gestioni* la compra...)

S'hi indica que les tesis *s'han d'arxivar* en un repositori institucional (*i no*: *S'hi indica* que les tesis *s'arxivin*...)

— Verb + *com* o *com a*. Pel que fa a determinats verbs, és un punt molt mal resolt a les fonts de consulta i a les obres editades, sobretot tenint en compte l'ús freqüent que es fa de la construcció en llenguatge tècnic i científic. El dubte es presenta en predicatius que depenen de verbs com ara: *definir*, *escriure*, *expressar*, *representar*, *catalanitzar*, *designar*, *simbolitzar*, *marcar*, *traduir*... La llista és llarga. Quan ens hi hem trobat, hem pogut fer moltes vegades *com a*.

Ex.: em referiré a aquestes reflexions *com a* «complementarisme»
nom catalanitzat *com a* Canarossa

simbolitzat com a X

Però el dubte persisteix:

Ex.: El pes atòmic del carboni es pot donar com (?) 12,011 unitats atòmiques
Descompondre la funció d'ona com (?) $W(x, t)$
Escriurem aquesta propietat com (?) «x és espavilat»

- j) Cal estar atents a corregir l'abús del passat (simple o perifràstic: vavaisme).

Fem: Va ser interessant comprovar com la mateixa situació *era descrita* de manera molt diferent segons la situació del relator (*deia*: ...va ser descrita...)

Cal destacar que, des del curs 2001-2002, els estudis d'Infermeria formen part del projecte Campus Extens (*deia*: ...varen formar part...)

- k) Igualment, hem de corregir la simplificació en imperfet de subjuntiu quan hi escau el plusquamperfet.

Fem: No és casualitat que *haguéssim trobat* aquestes competències en el buidatge de l'obra (*deia*: ...que trobéssim...)

- l) Recordem que els elements gramaticals que indiquen probabilitat (*tal vegada, potser, segurament*, etc.) no admeten el subjuntiu.

Ex.: Tal vegada *vindrà* demà (*i no*: ...vingui...)

- m) S'ha insistit molt, i el fenomen persisteix, en l'abús que es fa dels verbs *existir, finalitzar, realitzar*.

- n) Temps verbals en diferents documents.

— En llibres, apunts d'assignatures, etc., per referir-se a punts ja tractats: perfet d'indicatiu (*jo he..., tu has..., ell ha...*) i no passat (simple o perifràstic: més casos de vavaisme).

Ex.: Com hem vist al primer capítol... (*i no*: Com vàrem veure al primer capítol...)

Tal com hem dit anteriorment... (*i no*: Tal com vàrem dir anteriorment...)

— En memòries: s'ha de partir de la idea que es fan abans de cloure's el període que engloben, per tant, perfet d'indicatiu (*jo he..., tu has..., ell ha...*) i no passat (simple o perifràstic: més vavaisme) sempre que escaigui.

Ex.: S'han donat tres premis d'investigació (*i no*: Es varen donar tres premis d'investigació)
S'han subscrit X convenis (*i no*: Es varen subscriure X convenis)

— En actes: S'ha de partir de la idea que el secretari redacta l'acta a mesura que es desenvolupa la sessió, per tant, present sempre que escaigui.

- o) Interrogatiu (*com, què, per què...*) + infinitiu. Som dels que corregim aquesta construcció en els casos que exemplifiquem.

Fem: Com es construeixen..., Com es poden construir... (*i no*: Com construir...)
Com se cita la bibliografia (*i no*: Com citar la bibliografia)
A la introducció s'indica per què s'ha de contestar el qüestionari (*i no*: ...s'indica per què contestar el qüestionari)

- p) Activa en lloc de passiva impersonal. Per donar més agilitat al llenguatge administratiu.

Fem: L'article 4 de la llei disposa... (*i no*: A l'article 4 de la llei es disposa...)

- q) Present de subjuntiu en lloc d'imperfet. També, per a més agilitat.

Fem: sens perjudici que hi pugui haver acords que siguin assumibles (*i no*: ...que hi pogués haver acords que fossin assumibles)

- r) Correlació condicional + present d'indicatiu + futur, en lloc de condicional + imperfet de subjuntiu + condicional. També per donar més agilitat al llenguatge administratiu.

Fem: Si la persona interessada fa això, incorrerà... (*i no*: ...fes això, incorreria...)

- s) Correlació futur + present de subjuntiu, en lloc de condicional + imperfet de subjuntiu.

Fem: Us agraiem que contesteu el qüestionari (*i no*: Us agrairíem que contestàssiu el qüestionari)

4.3. Determinants

a) Article en els topònims:

— Referits a les Illes Balears: l'estàndard en principi i si l'autor incorre en vacil·lacions.

— Referits a continents: sense article.

Ex.: ∅ Europa, ∅ Àsia, ∅ Àfrica

— Referits a parts dels continents (ex.: Àsia Menor, Amèrica del Nord, Amèrica del Sud) i a països (ex.: Brasil, Perú, Xina, Índia) i regions (Gascunya, Llenguadoc, Ligúria, Campània) que trobam entrats sense article a la GEC, però que hi ha el costum d'esmentar amb article en el discurs: sempre sense article si apareixen com a entrada, com a capçalera, com a llista o entre parèntesis, i sempre amb article a la frase.

Ex.: Aquest gentilici s'aplica als habitants dels Estats situats al nord del continent africà (Algèria, ∅ Marroc, Tunísia, Líbia i Egipte)
Bolívia és un Estat de l'Amèrica del Sud que limita amb el Paraguai, el Brasil, l'Argentina, Xile i el Perú

El mateix tractament per a continents i països + adjectiu:

Ex.: Estat de l'Àsia central que limita amb l'Iran, el Pakistan, la Xina i l'antiga Unió Soviètica
Antiga regió de la Itàlia meridional que correspon a l'actual Calàbria

b) Aplicam el criteri preposició + any, amb el qual ometem l'article davant l'any.

Ex.: Entre 1995 i 1996
De 1714 a 1717
El procés començà cap a 2003

c) En el discurs, precedim els mots «dia» i «Balears» d'article.

Ex.: Hauríeu de passar pel Servei el dia 12 (*i no*: pel Servei dia 12)
La renovació educativa de postguerra a les Balears

Cal aclarir que davant «Balears» no hi hem de posar article si el nom forma part del d'una institució.

Ex.: Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears

d) Possessius:

— Ús de *llur*: no hi ha inconvenient.

— Els correctors han de tenir en compte el que hi ha estudiat sobre l'ús i abús dels possessius.

e) Demostratius:

— *Aquest/aqueix/aquell* o *aquest/aquell*: respectam la tria de l'autor en tot tipus de llenguatge.

Seguint Solà (1999, § 69), i alertant de l'abús que es fa de la construcció actualment, encara podem donar per bona la construcció amb el demostratiu *aquell* (i flexió) (a) precedint pronom relatiu i (b) precedint nom si hi ha relatiu, però de cap manera (c), sense relatiu.

Fem: (a) Marineland, SA, pot accedir a tots els treballs que facin els estudiants o els titulats a les seves instal·lacions i pot demanar una còpia *d'aquells que* consideri d'interès (*però millor: ...dels que...*)

(b) ...participarà en les activitats docents *d'aquelles matèries que* siguin congruents amb els objectius de la Càtedra (*però millor: ...de les matèries que...*)

(c) ...participarà en les activitats docents de les matèries congruents amb els objectius de la Càtedra (*i no: ...d'aquelles matèries congruents amb els objectius de la Càtedra*)

— *Allò* + pronom relatiu: també seguint Solà (1999, § 69), consideram bona aquesta construcció, però no *allò* + adjectiu.

Ex.: *Allò que* passa és que la qüestió no interessa

Parlaven del diví i de l'humà (i no: Parlaven d'allò diví i d'allò humà)

f) Numerals cardinals: en principi, formes *disset*, *divuit*, *dinou* en tot tipus de llenguatge.

g) Indefinit *alguns/es*: ens estranyam, amb Solà (1999, § 27, 106), davant aquestes formes en plural.

Fem: Per altra banda, *hi ha* variables personals com l'edat, l'estat d'ànim, l'estat de salut o l'estrès emocional *que* poden distorsionar les queixes de memòria (*i no: ...algunes variables personals com l'edat, estat d'ànim, estat de salut o estrès emocional poden distorsionar...*)

En l'envelliment es produeix una situació d'atròfia i mort neuronal, fet que ocasiona que *determinades* funcions cognitives es vegin afectades quan la persona es fa gran (*i no: ...fet que ocasiona que algunes funcions cognitives es vegin afectades...*)

- h) Absència de determinant: tant com les frases començades amb *alguns/es*, o amb un numeral cardinal, ens incomoden els començaments absoluts amb substantiu, propis del llenguatge periodístic.

Fem: Un grup d'investigadors de l'IMEDEA... (*i no*: Investigadors de l'IMEDEA...)

Hi ha investigacions recents *que* mostren que, contràriament al que es pensava anys enrere, poden formar-se noves neurones (*i no*: Investigacions recents mostren que...)

4.4. Adjectius

- a) Ordinals: formes *cinquè*, *sisè*, *setè*, *vuitè*, *desè*, *vintè*, *trentè* en tot tipus de llenguatge.
- b) Col·locació de l'adjectiu «següent» darrere el substantiu sempre que es pugui.

Ex.: Vegem-ne els casos següents

- c) Tenim en compte l'abús que es fa actualment dels adjectius *major*, *menor*, *millor*, *pitjor*, per l'empobriment del llenguatge que representa.

I fem: gent gran, més grans de 25 anys, més gran que, més petit que (en matemàtiques)

4.5. Pronom

- a) Formes invertides *em*, *ens*, *et*, *es*, *en*, *us* davant verb començat en consonant.
- b) Forma plena *se* davant verb començat amb *s* o *c* sibilant.
- c) Les combinacions *n'hi* i *l'hi* no les fem equivalents a *li'n* i *li ho* respectivament.
- d) Relatiu *qui/que* en les subordinades substantives, precedits de determinant: segons l'opció de l'autor (però es recomana que en el text hi hagi coherència).

Ex.: Els qui/que treballaran seran recompensats
Ho diuen d'aquells qui/que hi viuen tot l'any

- e) Cal evitar el pleonasma consistent a usar el pronom *li* en presència d'objecte indirecte explícit.

Ex.: Va dir adéu a tot plegat (*i no*: Va dir-li adéu a tot plegat)
L'experiència ha ensenyat a l'home... (*i no*: L'experiència li ha ensenyat a l'home...)

- f) Pronoms forts (*ell* i flexions) referits a inanimats: els evitam.

Ex.: ...n'esmenta uns quants casos, entre els quals / i entre aquests cal destacar... (*i no*: uns quants casos, i entre ells cal destacar)

- g) Passives reflexives en què el pronom *es* entra en contacte amb pronom datiu o acusatiu: les evitam.

Ex.: Us informam... (*i no*: Se us informa...)
Us deman que li atribuiu... (*i no*: Us deman que se li atribueixi...)
Ens demanen que... (*i no*: Se'ns demana que...)
Es consideren imprescindibles (*i no*: Se'ls considera imprescindibles)
La creació d'un laboratori no implica que hom li assigni un espai (*i no*: ...que se li assigni un espai)

- h) Notem que, de vegades, a) canviant l'ordre de la frase, b) canviant de verb o c) afegint-hi un verb, hi podem introduir còmodament aquell pronom que ens fa falta, o d) treure'n aquell pronom que no hi acaba d'encaixar; e) també, canviant la frase podem esquivar el conflicte dels pronoms que hi falten i no s'hi poden posar.

Ex.: a) S'ha realitzat el llibre *Cuina per a universitaris*. *Se'n* féu la presentació al mes de març a la Fundació la Caixa (*deia*: ...La presentació es féu...)

b) Hem presentat el llibre X. *N'hi* ha cinc exemplars a la vostra disposició (*per*: ...Existeixen cinc exemplars a la vostra disposició)

c) Els degans i directors de centre d'estudis amb limitació de places podran autoritzar que *hi tinguin* accés directe els estudiants d'altres universitats (*per*: ...podran autoritzar l'accés directe d'estudiants d'altres universitats)

d) En cas d'haver-hi alumnes que han de ser a l'aula per correspondència alfabètica, i que a l'aula *no hi hagi* les etiquetes, s'ha d'actuar de la manera següent (*deia*: ...per correspondència alfabètica, emperò aquella aula no en té les etiquetes...)

e) 50% de descompte per als socis (*i no*: 50% de descompte si ets soci)

- i) De vegades, es veu clar que el pronom s'hi ha d'introduir si, sense canviar-ho, fem una commutació a) entre temps verbals o b) entre verbs, o c) fem una frase negativa.

Ex.: a) A la disposició transitòria primera *s'hi afegeix* un segon paràgraf,

amb la redacció següent (*deia*: «s'afegeix», però notem que faríem: «hi vàrem afegir», passat, o «hi afegirem», futur)

b) Al capdavant de la Càtedra *hi figurarà* com a director un professor de la Universitat (*deia*: «figurarà», però notem que faríem: «hi posaran»)

c) Al capdavant de la Càtedra *hi figurarà* com a director un professor de la Universitat (*deia*: «figurarà», però notem que faríem: «no hi posaran ningú»)

4.6. Preposició

a) Preposició *a*:

— En indicacions de data: absència per indicar any; presència per indicar segle, estació de l'any, mes (en aquests dos casos, *a* o *per*, si escau), part del dia. Val la pena fer un cop d'ull al quadre «Datació» del GDLC, edició en paper.

Ex.: Fabra morí l'any 1948 / el 1948
Al segle XX es consolida...
A l'estiu no hi ha escola
Al (mes de) juliol no hi ha exàmens
Només tenen obert al matí

Nota: La preposició (*a* i, si escau, *per*) desapareix davant estació de l'any, mes i part del dia seguits de complement.

Ex.: L'estiu passat no va fer gaire calor
El juliol de 1936...
Només obren els matins que volen

b) Preposició *en*:

— En complements que indiquen situació, la proposta és d'utilitzar *en* (i no *a*) + nom/determinant (que no sigui l'article i *quin*).

Ex.: En situacions diverses
Hem estat en uns llocs molt agradables
Per publicar en dos diaris
En aquest poble no hi havia estat mai

— Utilitzam *en* + infinitiu amb valor temporal.

Ex.: En arribar jo, tu sorties

— Indicació de temps: es veu molt en segons quins escrits:

Ex.: *En* els darrers anys..., *En* aquests darrers anys...
En el curs 2010-11 hi ha participat set investigadors

I no ens angoixariem (veg. [Optimot](#)). Deixariem respirar la llengua, al costat de les construccions sense preposició.

— Fem: Màster en (estudi) i màster en (titulació obtinguda).

Ex.: Estudia el Màster en Periodisme, és màster en Periodisme

c) Preposició *per*:

— *Per* + infinitiu present amb valor causal: no l'utilitzam, tot i que reconeixem que podem trobar frases conflictives. L'utilitzam amb infinitiu passat.

Ex.: Gràcies per haver-m'ho dit (*i no*: Gràcies per dir-m'ho)

Ex. de frase conflictiva: Detingut per robar en un despatx d'advocats

— En principi, sempre *per* + infinitiu/adverbi/conjunció («proposta Coromines»).

d) Preposició *de*:

— En el llenguatge administratiu la utilitzam davant infinitiu subjecte o objecte directe posposat en els casos que defineixen les gramàtiques. En els altres textos, cal controlar que la norma, si l'autor l'aplica, l'apliqui correctament, però això no vol dir que el corrector hagi d'unificar tot el text en aquest sentit.

Ex.: No li era permès d'anar-hi
Demana de poder matricular-se pel febrer

— *De* + adjectiu *altre* (i flexió): la preposició *de* exclou el nom explícit. És a dir, és correcte, i amb el pronom *en*, ineludible:

Ex.: No en vull d'altra
Podem dir que, entre d'altres, hi havia els següents inconvenients

Però escriurem:

Transferència de la innovació a altres contextos (*i no*: Transferència de la innovació a d'altres contextos)
Jornades i altres actes vinculats a la Conselleria (*i no*: Jornades i d'altres actes vinculats a la Conselleria)

— Alternança *de/en* (estudis / titulació obtinguda):

Ex.: grau de / graduat en, Doctorat de / doctorat en, llicenciatura de / llicenciada en, Diploma de / diplomat en

Per a majúscules i minúscules en aquests exemples, vegeu 2.3.10.e) i f).

Vegeu, en general, Apèndix.

e) Preposició *fins a*:

— Fem: *fins a ... no* (o: *no ... fins a*):

Ex.: Fins al 22 de novembre no m'ho va dir
El fenomen no té lloc fins a 2011 (veg. 4.3.b)

— Quan indica terme, la utilitzarem també davant infinitiu començat amb *a*.

Ex.: Cercarem fins a trobar la solució
Lluitarem fins a aconseguir els nostres objectius

— Tot i indicar terme, no cal usar-la davant l'adverbi *on* (amb d'altres: *ara*, *demà*, *ahir*, etc., ja no hi ha dubte) i els demostratius:

Ex.: Arribarem fins on arribarem
Anirem fins aquella muntanya

Igualment per a la preposició *cap a*.

f) Preposicions *damunt*, *davall*, *sota*, *davant*, *darrere*, *vora*, *dins*:

— En el llenguatge administratiu les usam sense la preposició *de* com a lligam amb el sintagma nominal següent. En els altres textos, cal fixar-se en aquest punt per seguir un criteri.

Ex.: Davant aquesta situació...
dins els deu dies següents...

g) Contacte preposició (externa al mot interrogatiu i *si*) + *qui* / *què* / *com* / *quan* / *quant* / *on* / *per què* / *quin* / *si*: l'evitam, tot i que reconeixem que podem trobar frases conflictives.

Ex.: No diu res de la manera com devien funcionar (*i no*: de/sobre com devien funcionar)

Exemple de frase conflictiva: T'ho dic per si no ho saps

4.7. Negació

- a) Marcam la negació amb *no* en frases amb elements *ningú, res, cap, gens, mai* (*en ma vida, etc.*), *enlloc, tampoc*, anteposats al verb.

Ex.: Cap d'aquests verbs no admet complement directe

Cal tenir en compte que moltes vegades el context ens permet d'evitar construccions forçades i posposar al verb els dits elements.

- b) Les gramàtiques ens fan veure que *ni* no funciona com els mots en qüestió en relació amb *no* i donen casos d'ús impossible de *no* o opcional. Els respectam.

Ex.: Ell no m'ha conegut, ni jo li he dit res (*o bé: ni jo no li he dit res*)

- c) *Ni tan sols*: ho usarem sense *no* posposat, seguint el que es desprèn de les gramàtiques i l'ús general.

Ex.: Ni tan sols arriba a una mil·lèsima part

- d) *No solament..., sinó*: en aquest tipus de frases l'adverbi *solament* (*o: tan sols, sols, únicament*) el donam per reemplaçable per *només*.

Ex.: s'aplicarà, no només als departaments, sinó també als centres

4.8. Connectors textuais

— El corrector s'ha d'assegurar ben bé amb el diccionari de la forma que tenen, perquè el text no denoti deixadesa en aquest sentit.

Ex.: a l'últim, amb referència a, en cas que, en comparació de, en conseqüència, en relació amb, entorn de, per consegüent, no obstant això (*i no, capriciosament*: per últim, en referència a, en el cas que, en comparació amb, com a conseqüència, en relació a, entorn a, per consegüent, no obstant)

5. Lèxic

- a) Pel que fa a les variants lèxiques, empram les formes d'ús més general enfront de les d'àmbit restringit.

Ex.: butlletí, vacances, servei, llotja, doncs, ocell, dipòsit

- b) En llenguatge administratiu no utilitzam *alcalde*, *emperò*, *endemés*, *dintre*, *duració*, *buscar*, *ensenyança*, *entregar*, *puix que*, *dematí*, sinó *batlle*, *però*, *a més* (o: *a més a més*), *dins*, *durada*, *cercar*, *ensenyament*, *lliurar*, *ja que* (o: *atès que*, etc.), *matí*.

- c) Recorrem al sinònim d'ús general enfront del dialectalisme.

Ex.: advocat, cognom, oncle, menys, almenys

- d) Quant als manlleus que tenen entrada pròpia en determinades obres de consulta, vegeu 2.3.11.b) (nota).

- e) És indispensable consultar el [Cercaterm](#), la [Neoloteca](#) i l'[Optimot](#) per als dubtes en lèxic i fraseologia en qualsevol àrea temàtica.

6. Tractament personal

- a) Per a la segona persona: *vós*, en llenguatge administratiu formal (oficis, cartes, impresos...) i, si es planteja el cas, en articles i obres que no siguin de creació. Si són de creació, el corrector ha de vetllar perquè hi hagi la unitat corresponent en cada cas —es dóna molt el fet de passar d'un tractament (*tu*, *vós*, *vostè*) a l'altre.

L'Administració universitària pot utilitzar el *tu* per adreçar-se als alumnes en escrits no formals: propaganda, informació general, etc., o que impliquin subjectivitat: enquestes.

- b) Article personal (*en*, *na*, *el*, *la*): el rebutjarem, llevat de registres col·loquials o familiars. Descartat l'ús de *don*, excepte casos molt excepcionals (com ara textos literaris).

Ex.: S'ha de recalcar que la formació d'Andreu Ferrer va ser «autoformació» a causa... (*i no*: que la formació de n'Andreu Ferrer / de don Andreu va ser «autoformació»)

- c) Respecte total envers el gènere del receptor o dels possibles receptors o terceres persones: per tant, ús del masculí i el femení on escaigui (pronoms, articles, adjectius, càrrecs, professions, etc.) i ús de les formes no marcades i més genèriques sempre que es pugui.

Les recomanacions de la Universitat sobre l'ús a favor d'un llenguatge no sexista en la documentació universitària es poden consultar a l'[Acord executiu 5898/2002](#), de 10 de setembre (FOU núm. 210, de 22 de novembre). Vegeu també la «[Declaració sobre el gènere](#)» del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB.

Nota: Sobre el recurs de fer la construcció *persona* + adjectiu, ens hem d'assegurar que realment el segon element sigui un adjectiu.

Ex.: la persona interessada, les persones beneficiàries dels ajuts, la persona responsable,

Per no caure en mostres d'insensibilitat lingüística com: les persones llicenciades, les persones candidates, les persones sol·licitants, les persones adjudicatàries.

També es demana sensibilitat a l'hora d'usar els col·lectius

«alumnat» i «professorat».

- d) Tractament protocol·lari: recordem que, si s'ha d'emprar, s'anteposa al nom, no al càrrec. El càrrec es pot indicar després del nom.

Ex.: Magnífica Senyora Montserrat Casas, Rectora de la Universitat de les Illes Balears.

Actualment a la Universitat el Rector és l'únic càrrec que té tractament protocol·lari; també, «senyor» i «senyora» és l'únic tractament per al president i els consellers de les Illes Balears ([Llei 4/2011, de 31 de març, BOIB núm. 53, de 9 d'abril](#)).

- e) En informàtica, tenim establert:

1. L'usuari parla de tu a la màquina.

Ex.: Esborra, Continua, Posa el filtre...

2. La màquina parla de vós a l'usuari.

Ex.: Seleccionau una opció, Introduïu l'autor...

3. A la màquina hi pot haver instruccions en infinitiu a tall de llista d'opcions per triar.

Ex.: Carregar classificadors, Eliminar classificadors...

Nota: El [TERMCAT](#) el 2011 ha publicat el document [Localització de productes informàtics](#), on el corrector pot aprofundir en aquesta qüestió.

- f) En documents administratius: sol·licitud, certificat, autorització, «fa constar», tenim establert que la persona que signa l'escrit utilitza la tercera persona del singular del present d'indicatiu, no la primera.

Ex.: EXPOSA, DEMANA, CERTIFICA, AUTORITZA

7. Traducció

- a) En la bibliografia el criteri actual és traduir el nom del lloc d'edició i el mes de publicació de les publicacions periòdiques si es dóna, però cal deixar-los en la llengua original si l'autor segueix aquest altre criteri.

Ex.: Paris, London, New York

No cal dir que és un aspecte que cal unificar en un sentit o en l'altre.

- b) Títols de conferències —vegeu 2.3.8.c) si els donam traduïts entre parèntesis—, jornades, seminaris, simposis: cal deixar-los en la llengua original.

Traduïm el títol de les taules rodones.

- c) Noms d'empreses: no s'han de traduir en general.

Ex.: Lorenzo Fluxá, SA, Sistemas Documentales Informatizados, SL, Agrupación Médica Balear, SA

Ara bé: els podem traduir si no es tracta del nom complet i la traducció té tradició.

Ex.: Telefónica (per Compañía Telefónica Nacional de España)
Ibèria (per Iberia Líneas Aéreas de España, SA)

- d) Noms d'institucions, organismes, departaments d'aquests: els traduïm segons la tradició, el costum, que hi hagi. Si són d'abast estatal, sempre.

Ex.: Universitat de Sheffield, Universitat de Santiago de Compostel·la, Institut Britànic
Ministeri d'Afers Socials, Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE), Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), Institut Espanyol d'Oceanografia, Societat Espanyola de Gravitació i Relativitat (SEGRE), Fundació Endesa

Però:

British Museum, National Severe Storms Laboratory, Real Academia Española, Académie Française, School of Management de la Universitat d'Innsbruck

Per a la traducció dels noms de les universitats d'arreu del món

seguim la [Llista d'universitats](#) de la Universitat Pompeu Fabra.

Nota: Per a la traducció a l'espanyol del nom de la Universitat de les Illes Balears, fem: Universidad de las Illes Balears.

- e) Noms dels professors i del personal d'administració i serveis de la UIB: tal com es publiquen anualment al FOU.
- f) No hem de traduir a la nostra manera el títol de cap obra de creació (llibre, pel·lícula, obra teatral...) si l'obra no existeix traduïda —vegeu 2.3.8.c) si els donam traduïts entre parèntesis.
- g) Hi ha la tradició de traduir el nom del BOE: Butlletí Oficial de l'Estat. En aquest cas, deixam el nom de la publicació en rodona.
- h) Traduïm —literalment— les citacions senzilles i curtes de textos legals o que no corresponguin a obres de creació; les que presenten complicacions o són llargues, i les d'obres de creació, les donarem d'acord amb la versió traduïda que ja se n'hagi fet i, si no pot ser, les donarem sense traduir —en rodona, vegeu 2.3.11.c).
- i) Els noms de programes de recerca, en general es posen en la llengua del text.

Ex.: Sèneca, Sòcrates
Programa sectorial de promoció general del coneixement
- j) Les inicials d'una sigla poden no correspondre al nom desplegat que utilitzam.

Ex.: Consell Superior d'Esports (CSD)

8. Tractament de la bibliografia

Si els criteris per a les diferents obres, col·leccions, etc., no han estat definits prèviament, a grans trets hem de subjectar-nos al criteri de l'autor i controlar-ne la coherència.

Si els editors i autors volen ser sistemàtics en aquest camp tan ampli, hi ha normes ISO publicades en aquest aspecte, a les quals es pot arribar endinsant-se per la bibliografia que citam.

8.1. Les referències bibliogràfiques

Aquí esmentarem les normes bàsiques que proposam que se segueixin per a llibres, revistes i documents en línia, que també han de donar llum en els casos de vacil·lació en altres criteris.

En general: cal observar minuciosament en els exemples que donarem la distribució de signes de puntuació, l'absència d'aquests i els espais. També, que en una relació bibliogràfica sagnam (entram) les línies a partir de la segona línia.

Cada referència bibliogràfica de la relació ha d'acabar amb punt.

a) Autors

— El cognom o els cognoms (en majúscules) precedeixen el nom (sencer o amb inicial/inicials).

No treballarem amb versaletes si no ho han fet l'autor o l'editor del document.

— D'un a tres autors: dades separades per punt i coma.

— Més de tres autors: només donam el primer seguit de [et al.].

— Es consideren autors l'editor (ed.), el compilador (comp.) o el coordinador (coord.) d'obres col·lectives, així com la institució responsable de la publicació.

Ex.: BADIA I MARGARIT, A. M.; DUARTE I MONTSERRAT, C.
Formulari administratiu. 2a ed. Barcelona: Curial Edicions Catalanes, 1981.

BLAS I ABANTE, M. de [et al.]. *Diccionari de robòtica industrial*.
Català/castellà/francès/anglès. Barcelona: Edicions de la Universitat Politècnica de Catalunya, 1991.

- SOLÀ, J. (ed.). *Sobre lexicografia catalana actual*. Barcelona: Empúries, 1992. (Biblioteca Universal Empúries, 56).
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana*. 2a ed. Barcelona: Edicions 62, Enciclopèdia Catalana, 2007.
- TERMCAT. *Bibliografia. Criteris de presentació en els treballs terminològics* [en línia].
<<http://www.termcat.cat/docs/docs/Bibliografia.pdf>> [Consulta: juny de 2011].

— En una relació bibliogràfica alfabètica, si hi hem de fer constar més d'una obra d'un autor o de diversos autors hi posarem guió llarg i espai (sense punt).

- Ex.: FABRA, P. *Sintaxi*. Barcelona: Aqua, 1982.
— *La llengua catalana i la seva normalització*. Barcelona: Edicions 62, 1980. (MOLC, 28).

Nota: De vegades hem de corregir referències bibliogràfiques en què l'autoria compartida s'indica amb expressions com ara «autors diversos», «diversos autors» i formes abreujades, sense donar cap nom: en aquests casos l'única expressió que usarem és AA. VV. (en cursiva) i a la bibliografia vigilem que les referències ens quedin per ordre alfabètic.

b) Títols

— Llibres: cursiva; separació de títol i subtítol per un punt (veg. exemples anteriors).

— Part d'un llibre: entre cometes; aparició de la preposició «A».

- Ex.: VILA, Jordi. «La lexicografia catalana i el lèxic conflictiu». A: SOLÀ, J. (ed.). *Sobre lexicografia catalana actual*. Barcelona: Empúries, 1992, pàg. 183. (Biblioteca Universal Empúries, 56).

— Article de revista: entre cometes, punt i seguit i referència de la revista: títol (fora signe de puntuació) volum, número, any, primera i darrera pàgina.

- Ex.: BAUDOT, J. [et al.]. «Les banques de terminologie de l'avenir». *Meta. Journal des Traducteurs* 31, núm. 2 (1986), pàg. 153-158.

Remarca:

— Sobre majúscules i minúscules en els títols, cal tenir en compte el que hem dit a 2.3.10.h), i) i r), sobre títols dins títols, vegeu 2.3.8.d).

— Documents en línia: cursiva els llibres, les pàgines web, les revistes..., i la indicació [en línia] després del títol.

Ex.: TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA. *Diccionari dels esports olímpics* [en línia]. Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, 2008 (Diccionaris en Línia). <http://www.termcat.cat/dicci/esports_olimpics/index.html> [Consulta: 22 octubre 2008].

Vilaweb: diari electrònic independent. Barcelona: Partal, Maresma & Associats, 2000. <<http://www.vilaweb.cat>>.

Zèfir. Llista de professionals de la llengua catalana [en línia]. Moderada per Joan Vilarnau. RedIris (juny de 1999-). <<http://www.llengcat.com/zefir>>.

Migjorn [en línia]. Coord. per Enric Gil. Yahoo! Groups (setembre de 2002-). <<http://groups.yahoo.com/group/migjorn>>.

c) Volums

— Nombre de volums del llibre o bé número de volum consultat: al costat mateix del títol, després de punt i seguit.

Ex.: BADÍA MARGARIT, Antonio M. *Gramàtica catalana*. 2 vol. Madrid: Gredos, 1962. (Manuales, 10).

COLON, Germà. *La llengua catalana en els seus textos*. Vol. 2. Barcelona: Curial, 1978.

— Si el volum té títol propi, s'indica en cursiva.

Ex.: MASALLES, R. *Història natural dels Països Catalans*. Vol. 6: *Plantes superiors*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1988.

— Per al volum de les revistes, vegeu el b) anterior.

d) Número d'edició

S'esmenta, si escau, al costat del títol (o després de la referència als volums): vegeu el primer exemple de a).

No ens ha d'estranyar, i ho respectarem, si en una bibliografia veiem el número d'edició com a número volat darrere (o davant) l'any d'edició.

Ex.: SANDFELD, K. (1943): *Syntaxe du français contemporaine. L'infinif, Droz, Genève 1965⁵*.
INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (1995). *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Edicions 62 / Enciclopèdia Catalana, 2007.

e) Lloc d'edició, editorial, any, pàgina i col·lecció del llibre

Vegeu aquest ordre i com s'expressa al primer exemple de b).

Remarques:

— Com hem dit a 7.a), el lloc d'edició es pot donar amb forma catalana.

— Si el lloc d'edició és una adreça electrònica, posarem aquesta adreça entre angles, després de punt —vegeu els exemples de a) i b).

— Quant a l'editorial, no calen els additaments (ex.: Edicions, Editorial; o si és SA o SL) al nom concret, llevat que el mot en qüestió formi part del nom (ex.: Edicions 62).

— Quant a l'any, el posarem al costat del nom, entre parèntesis, si en el text les citacions bibliogràfiques es fan pel sistema d'autor i data (igualment en el cas de les revistes).

Ex.: LLORET I ORRIOLS, A. (1979). *Diccionari de la ciència i la tecnologia nuclears. Amb l'equivalència de les veus en castellà, francès, anglès i alemany*. Barcelona: Edicions 62.
VAN DIJK, Teun A. (2000). *Teoría del contexto (resumen)*.
<<http://www.hum.uv.nl/teun/contexto.htm>>.

— Quant a la col·lecció, no cal precedir el nom del genèric «col·lecció» —vegeu 2.3.10.j) per a majúscules i minúscules i el cinquè i el primer exemple de 8.1.a) i b), respectivament.

— La data de lectura d'un document electrònic es posa al final (entre claudàtors).

Ex.: WALKER, Janice R. *MLA-Style Citations of Electronic Sources*. Abril de 1995.
<<http://www.cas.usf.edu/english/walker/mla.html>> [Consulta: 15 novembre 1996].

8.2. Les citacions bibliogràfiques

Tant si el sistema que se segueix a l'obra és el de crida i nota com si és el d'autor i data els correctors han de comprovar que totes les obres que se citen de manera abreujada siguin a la bibliografia en forma completa.

Quant al primer sistema, cada vegada que vegem una crida hem de corregir la nota corresponent, sigui a peu de pàgina o al final del text, per controlar la coherència de l'obra. A més, hem de controlar que les crides vagin en ordre correlatiu.

Per a les notes, cal tenir en compte el que hem dit a 2.3.9.i) i m) quant a les abreviatures.

Quant a les majúscules o minúscules a l'hora de donar els cognoms dels autors en tots dos sistemes, una vegada més respectarem el criteri de l'autor o editor (sempre procurant per la coherència deguda).

Si en el text les citacions bibliogràfiques es fan pel sistema d'autor i data, la fórmula més senzilla és cognom + any + pàgina, entre parèntesis segons els exemples que donam.

Ex.: s'ha defensat (Martinet 1965, 83) que...
Martinet (1965, 83) defensava que...
Lazarus i Folkman (1984) ja s'hi refereixen...

Naturalment, la fórmula es pot complicar, perquè hi pot aparèixer més d'una obra d'un autor, o l'obra pot ser de més d'un autor, o es pot fer referència a més d'un autor, o es poden haver d'indicar volums, capítols, etc.

Ex.: (Recasens 1980; 1982, 25; 1985)
(Badia, Duarte 1981), (Blas, M. de et al. 1991)
(Pop 1950; Malmberg 1966, 85-86),
(IEC 1990, 3: 123)
(Badía Margarit 1962, cap. 3)

9. El sumari i l'índex

Els correctors han de controlar escrupolosament que la numeració i els títols de les diferents parts de l'obra indicats al sumari es corresponguin fil per randa amb els de dins el text.

Igualment al llarg del text cal vetllar per la unitat de denominació si es fa referència a les diferents parts de l'obra.

Si en una obra hi ha índex o índexs, els correctors han de controlar terme per terme que en aquest lloc els termes apareguin exactament igual que a dins el text.

Apèndix

Estudis i títols

Estudis oficials de grau i estudis oficials de postgrau

Estudis	Títols obtinguts
<p>títol de grau de</p> <p>Notes: 1 Vegeu que al nom de l'estudi hi ha la confusional paraula <i>títol</i> (Acord normatiu 8386/2008, de 19 de febrer, FOU núm. 294). 2 La paraula <i>títol</i> aniria en minúscula al mig d'una frase.</p>	<p>graduat/ada en</p> <p>Nota: La paraula <i>graduat</i> aniria en minúscula al mig d'una frase.</p>
<p>Màster en</p> <p>Notes: 1 Per convenció, usam la preposició <i>en</i> per als estudis, però també s'admet <i>de</i>. 2 La paraula <i>Màster</i> aniria en majúscula al mig d'una frase.</p>	<p>màster en</p> <p>Notes: 1 Només la preposició <i>en</i>. 2 La paraula <i>màster</i> aniria en minúscula al mig d'una frase.</p>
<p>Doctorat de</p> <p>Doctorat de la UIB de</p> <p>Nota: El substantiu <i>Doctorat</i> en ambdós casos aniria en majúscula al mig d'una frase.</p>	<p>doctor/a en</p> <p>doctorat/ada per la UIB en</p> <p>Nota: El substantiu <i>doctor/a</i> i el participi <i>doctorat/ada</i> anirien en minúscula al mig d'una frase.</p>
<p>Abans teníem:</p> <p>llicenciatura de</p> <p>diplomatura de</p> <p>enginyeria de</p> <p>etc.</p> <p>I després (abans de l'EEES):</p> <p>Llicenciat en</p> <p>Diplomat en</p> <p>Enginyer en</p> <p>Enginyer Tècnic en</p>	<p>Abans teníem:</p> <p>llicenciat/ada en</p> <p>diplomat/ada en</p> <p>enginyer/a en</p> <p>etc.</p> <p>I després (abans de l'EEES):</p> <p>llicenciat/ada en</p> <p>diplomat/ada en</p> <p>enginyer/a en/de</p> <p>enginyer/a tècnica en/de</p>

Títols propis de postgrau de la UIB

Estudis	Títols obtinguts
Màster en Especialista Universitari en Expert Universitari en Diploma de Diploma Universitari de Curs d'Actualització Professional: (<i>nom</i>)	màster en especialista universitari/ària en expert/a universitari/ària en Diploma de Diploma Universitari de Curs d'Actualització Professional: (<i>nom</i>)
Nota: De vegades s'ha fet algun ajust amb les preposicions. Ex.: Expert Universitari <i>com a</i> Formador Organitzacional.	

Bibliografia

- Acord del consell de govern de les Illes Balears, pel qual s'aproven les recomanacions sobre la redacció, en català, de disposicions i d'actes administratius. *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, núm. 136, de 13 de novembre de 2001.
- Acord executiu 5898/2002, de 10 de setembre, sobre l'ús a favor d'un llenguatge no sexista en la documentació universitària. *Full Oficial de la Universitat de les Illes Balears*, núm. 210, de 22 de novembre de 2002.
- AJUNTAMENT DE PALMA. [T'acostam la cultura. «Carrers de Palma»](#). [en línia]. [Consulta: juny de 2011].
- Atles universal*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, Institut Cartogràfic de Catalunya, 1999.
- Atles universal català*. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1987.
- BADIA I MARGARIT, A. M. *Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatòpica, diastràtica*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1994. (Biblioteca Universitària, 22).
- BADÍA MARGARIT, A. M. *Gramática catalana*. 2 vol. Madrid: Gredos, 1962. (Manuales, 10).
- [BIBILONI, G.] Criteris de correcció. 8 fulls mecanografiats. s. d.
- COROMINA, E. *El 9 Nou. Manual de redacció i estil*. Vic: Eumo, 1991.
- COROMINES, J. *Lleures i converses d'un filòleg*. 4a ed. Barcelona: Club Editor, 1989.
- [Criteris de citació bibliogràfica](#). TERMCAT, 2001. [en línia]. [Consulta: juny de 2011].
- Criteris de traducció de noms, denominacions i topònims*. 1a ed. Barcelona: Dept. de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1999. (Criteris Lingüístics, 3). I disponible a: <http://www20.gencat.cat/docs/Llengcat/Documents/Publicacions/Altres/Arxius/criteri%281%29.pdf> [Consulta: juny de 2011].
- Decret 36/1988, de 14 d'abril, pel qual es publiquen en el BOCAIB les formes oficials dels topònims de les Illes Balears. *Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears*, núm. 51, de 28 d'abril de 1988.

DEPARTAMENT DE FILOLOGIA CATALANA I LINGÜÍSTICA
GENERAL DE LA UIB. «[Declaració sobre el gènere](#)». Llengua
Nacional, núm. 72 (III trimestre de 2010), pàg. 3.

Diccionari d'abreviacions. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1992.

Diccionari d'abreviacions. Abreviatures, sigles i símbols. 2a ed.
Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2001.

Diccionari de la llengua catalana. 3a ed. Barcelona: Enciclopèdia
Catalana, 1993.

Diccionari de la llengua catalana. Barcelona, Palma de Mallorca,
València: Institut d'Estudis Catalans. Edicions 3 i 4, Edicions 62,
Moll, Enciclopèdia Catalana, Publicacions de l'Abadia de
Montserrat, 1995.

ECO, H. *Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de
estudio, investigación y escritura*. 5a ed. Barcelona: Gedisa,
1983.

[ED. 62] Criteris tipogràfics. 9 fulls mecanografiats. s. d.

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA DE CATALUNYA.
Llengua i Administració. Actes del Col·loqui sobre Llengua i
Administració (Barcelona, octubre de 1983). Barcelona:
Generalitat de Catalunya, 1984.

— L'establiment del llenguatge administratiu català. Actes de les
Jornades sobre l'Establiment del Llenguatge Administratiu
Català. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1984.

— Tradició i modernitat en el llenguatge administratiu. Actes del cicle
de conferències sobre Tradició i Modernitat en l'Establiment del
Llenguatge Administratiu. Barcelona: Generalitat de Catalunya,
1986.

— El llenguatge administratiu: mètode i organització. Actes de les II
Jornades sobre l'Establiment del Llenguatge Administratiu
(Barcelona, setembre-octubre de 1986). Barcelona: Generalitat
de Catalunya, 1988.

FABRA, P. *Gramàtica catalana*. 8a ed. Barcelona: Aqua, 1981
[1918].

— *Gramàtica catalana*. 10a ed. Barcelona: Teide, 1981 [1956].

GENERALITAT DE CATALUNYA. [Ésadir](#). [en línia]. [Consulta:
juny de 2011].

— [Optimot](#). *Consultes lingüístiques*. [en línia]. [Consulta: juny de
2011].

- GINEBRA, J.; MONTSERRAT, A. *Diccionari d'ús dels verbs catalans*. Barcelona: Edicions 62, 1999 (Diccionaris i Obres de Referència, 14).
- GOVERN DE LES ILLES BALEARS. *Llibre d'estil*. Presidència del Govern de les Illes Balears, 2006.
- Gran diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.
- Gran enciclopèdia catalana*. 26 vol. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986-1989.
- Gran enciclopèdia de Mallorca*. 19 vol. Promomallorca Edicions, 1989-1991.
- Gran Larousse català*. 10 vol. Barcelona: Edicions 62, 1990-1993.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. [*Diccionari de la llengua catalana*](#). 2a ed. Barcelona: Edicions 62, Enciclopèdia Catalana, 2007.
- JANÉ, A. *El llenguatge. Problemes i aspectes d'avui*. 4 vol. Barcelona: EDHASA, 1977-80. (El Punt).
- JOSEPH, M. *Com es fa un llibre. Diccionari de les arts gràfiques*. Barcelona: Pòrtic, 1979.
- [LAIA] Criteris tipogràfics. 7 fulls mecanografiats. s. d.
- Les majúscules i les minúscules*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Gabinet de Llengua Catalana, 1992. I disponible a: <<http://wuster.uab.es/assessorament/public/zmajul.htm>> [Consulta: juny de 2011].
- Les referències i les citacions bibliogràfiques, les notes i els índexs*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Gabinet de Llengua Catalana, 1994.
- [Llei 4/2011](#), de 31 de març, de la bona administració i del bon govern de les Illes Balears. *Butlletí Oficial de les Illes Balears*, núm. 53, de 9 d'abril de 2011. [en línia]
- Majúscules i minúscules*. 2a ed. Dept. de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 1992. (Estudis i Propostes, 1). I disponible a: <<http://www20.gencat.cat/docs/Llengcat/Documents/Publicacions/Altres/Arxiu/majus.pdf>> [Consulta: juny de 2011].
- MESTRES, J. M. «Els signes de puntuació i altres signes gràfics». 2 parts. *Com*, núm. 21 (1990), pàg. 22-29; núm. 22 (1990), pàg. 23-30.

- MESTRES, J. M. [et al.]. *Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos*. Barcelona: Eumo Editorial, Universitat de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Associació de Mestres Rosa Sensat, 1995, i 3a ed., 2007.
- MOLL, F. de B. *Gramàtica catalana. Referida especialment a les Illes Balears*. 5a ed. Palma de Mallorca: Moll, 1982.
- «Normes bàsiques per a la presentació de bibliografia». TERMCAT. Actualitzat 18.09.89.
- Proposta de representació de referències i citacions bibliogràfiques*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Servei de Llengua Catalana, 1991.
- Propostes d'estil i convencions per a tesis i tesines*. ESADE, Universitat Ramon Llull, 1996.
- PUJOL, J. M.; SOLÀ, J. *Ortotipografia. Manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. Barcelona: Columna, 1995.
- RUAIX, J. *Punts conflictius de català. Deu estudis sobre normativa lingüística*. Barcelona: Barcanova, 1989.
- *Diccionari auxiliar*. Moià: J. Ruaix, 1996.
- SOLÀ, J. *Estudis de sintaxi catalana*. 2 vol. 3a ed. Barcelona: Edicions 62, 1982. (Llibres a l'Abast, 104-105).
- *Qüestions controvertides de sintaxi catalana*. Barcelona: Edicions 62, 1987. (Llibres a l'Abast, 229).
- *Sintaxi normativa: estat de la qüestió*. Barcelona: Empúries, 1994. (Biblioteca Universal Empúries, 65).
- *Parlem-ne. Converses lingüístiques*. Barcelona: Proa, 1999. (La Mirada).
- *Plantem cara. Defensa de la llengua, defensa de la terra*. Barcelona: La Magrana, 2009. (Orígens, 139).
- SOLÀ, J.; LLORET, M.-R.; MASCARÓ, J.; PÉREZ SALDANYA, M. (dir.). *Gramàtica del català contemporani*. 3 vol. Barcelona, Empúries, 2002.
- SOLÀ, J.; PUJOL, J. M. *Tractat de puntuació*. 2a ed. rev. Barcelona: Columna, 1990.

- TERMCAT. [Cercaterm](#). [en línia]. [Consulta: juny de 2011].
- [Neoloteca](#). [en línia]. [Consulta: juny de 2011].
- [Bibliografia. Criteris de presentació en els treballs terminològics](#). [en línia]. [Consulta: juny de 2011].
- [Localització de productes informàtics](#) [en línia]. [Consulta: juny de 2011].
- UNIVERSITAT DE BARCELONA. [Com citar i publicar documents](#) [en línia]. [Consulta: juny de 2011].
- UNIVERSITAT POMPEU FABRA. [Llista d'universitats](#). [en línia]. [Consulta: juny de 2011].
- Un model de llengua pels mitjans de comunicació. Llibre d'estil del Diari de Barcelona*. Barcelona: Empúries, 1988.